

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEEK
PRIIT PIKAMÄE
esitatud 19. detsembril 2019¹

Liidetud kohtuasjad C-262/18 P ja C-271/18 P

Euroopa Komisjon

versus

Dôvera zdravotná poisťovňa a.s. (C-262/18 P)

ja

Slovenská Vabariik

versus

Dôvera zdravotná poisťovňa a.s. (C-271/18 P)

Apellatsioonkaebus – Riigiabi – Tervisekindlustusasutused – Mõiste „ettevõtja“ –
Keerulised majanduslikud hinnangud – Üldkohtu kohtuliku kontrolli ulatus – Mõiste
„majandustegevus“ – Teiste sotsiaalkindlustussüsteemis tegutsevate üksuste kasumile orienteeritus –
Tervisekindlustuse pakkumise ja kvaliteedi konkurents

Sisukord

I.	Vaidluste taust	3
II.	Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus	3
III.	Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded	5
IV.	Apellatsioonkaebused	6
A.	Slovenská Vabariigi esimene väide kohtuasjas C-271/18 P, et Üldkohus ületas oma kohtuliku kontrolli pädevuse piire	7
1.	Poolte argumendid	7
2.	Õiguslik hinnang	7
3.	Ettepanek Slovenská Vabariigi esimese väite kohta kohtuasjas C-271/18 P	11
B.	Komisjoni esimene väide kohtuasjas C-262/18 P ja Slovenská Vabariigi neljas väide kohtuasjas C-271/18 P, et rikutud on põhjendamiskohustust	11

¹ Algkeel: prantsuse.

1. Poolte argumendid	11
2. Õiguslik hinnang	11
3. Ettepanek esimese väite kohta kohtuasjas C-262/18 P ja neljanda väite kohta kohtuasjas C-271/18 P	15
C. Komisjoni teine väide kohtuasjas C-262/18 P ja Slovaki Vabariigi kolmas väide kohtuasjas C-271/18 P, et mõiste „ettevõtja“ tõlgendamisel ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses on rikutud õigusnormi	16
1. Poolte argumendid	16
2. Õiguslik hinnang	17
a) Sissejuhatavad märkused	17
b) Teiste sotsiaalkindlustussüsteemis tegutsevate üksuste kasumile orienteerituse asjakohasus majandustegevuseks kvalifitseerimisel	17
c) Piisava tasemega konkurentsi olemasolu, et põhjendada tegevuse majandusliku laadi kvalifikatsiooni	20
3. Ettepanek apellatsioonkaebuse teise väite kohta kohtuasjas C-262/18 P ja apellatsioonkaebuse kolmanda väite kohta kohtuasjas C-271/18 P	24
D. Komisjoni kolmas väide kohtuasjas C-262/18 P ja Slovaki Vabariigi teine väide kohtuasjas C-271/18 P, et teatud tõendeid on moonutatud	24
1. Poolte argumendid	24
2. Õiguslik hinnang	25
3. Ettepanek apellatsioonkaebuse kolmanda väite kohta kohtuasjas C-262/18 P ja apellatsioonkaebuse teise väite kohta kohtuasjas C-271/18 P	26
V. Vastuapellatsioonkaebused	26
A. Poolte argumendid	26
B. Õiguslik hinnang	26
C. Ettepanek kohtuasjades C-262/18 P ja C-271/18 P esitatud vastuapellatsioonkaebuste kohta	27
VI. Hagimenetlus Üldkohtus	27
VII. Kohtukulud	27
VIII. Ettepanek	28

1. Käesolevates apellatsioonkaebustes paluvad Euroopa Komisjon ja Slovaki Vabariik tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 5. veebruari 2018. aasta otsuse Dôvera zdravotná poisťovňa vs. komisjon (T-216/15, ei avaldata, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2018:64), millega Üldkohus rahuldas Dôvera zdravotná poisťovňa a.s.-i (edaspidi „Dôvera“) hagi nõudega tühistada komisjoni otsus C(2014) 7277 final finantsmeetmete kohta, mida see liikmesriik rakendas Spoločná zdravotná poisťovňa a.s.-i (edaspidi „SZP“) ja Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s.-i (edaspidi „VšZP“) kasuks (edaspidi „vaidlusalune otsus“)².

2. Kuigi see kohtuasi asetub sellise rikkaliku kohtupraktika konteksti, mis puudutab sotsiaalkindlustussüsteemis tegutsevate üksuste kvalifitseerimist „ettevõtjaks“ aluslepingu konkurentsieeskirjade kohaldamisel, võimaldab see Euroopa Kohtul anda kauaoodatud selgitusi küsimuses, kuidas mõjutab sellist kvalifikatsiooni teiste, kasumit taotlevate üksuste osalemine selles süsteemis. Lisaks palutakse Euroopa Kohtul esimest korda teha otsus, mis puudutab kohtuliku kontrolli ulatust hinnangute suhtes, mille komisjoni esitab, kui ta analüüsib küsimust, kas üksust tuleb pidada ettevõtjaks.

I. Vaidluste taust

3. Slovakkia tervisekindlustussüsteem läks 1994. aastal ühe riikliku tervisekindlustusseltsi süsteemilt üle mitmepoolsele mudelile, mille raames tegutsevad koos nii avaliku kui erasektori asutused. 2005. aastal toimunud süsteemi reformi käigus muudeti eelkõige kõikide kindlustusettevõtjate õigusvormi juriidilisest isikust *sui generis* piiratud vastutusega äriühinguks. 2007. aastal kehtestati kindlustusandjatele alates 1. jaanuarist 2008 jõustunud täielik keeld jaotada oma kasumit dividendidena. Pärast seda, kui Slovakkia konstitutsioonikohus tunnistas kõnealuse keelu põhiseadusvastaseks, muudeti õigusnorme juulis 2011 nii, et need äriühingud võisid teatud tingimustel oma kasumit jaotada.

4. Käesoleval ajal on Slovakkia elanikel võimalus valida kolme tervisekindlustusasutuse vahel:

- riigi osalusega tervisekindlustusseltsid SZP ja VšZP, mis ühinesid 1. jaanuaril 2010;
- eraomandis olev tervisekindlustusselts Dôvera ja
- eraomandis olev tervisekindlustusselts Union zdravotná poisťovňa a.s. (edaspidi „Union“).

5. Pärast seda, kui Dôvera oli esitanud kaebuse Slovaki Vabariigi poolt SZP-le ja VšZP-le eeldatavalt antud riigiabi kohta, algatas komisjon 2. juulil 2013 ametliku uurimismenetluse.

6. Komisjon võttis 15. oktoobril 2014 vastu vaidlusaluse otsuse, milles tuvastas, et kõnealused meetmed ei kujuta endast riigiabi, kuna Slovakkias korraldatud ja ellu viidud kohustusliku tervisekindlustuse valdkonna tegevust ei saa lugeda majandustegevuseks ja seega ei saa nende meetmete kasutajaid SZPd ja VšZPd pidada „ettevõtjaks“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

II. Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

7. Dôvera esitas vaidlusaluse otsuse tühistamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 24. aprillil 2015 ja mille põhjendamiseks ta esitas kaks väidet. Esimeses väites kinnitas see äriühing sisuliselt, et komisjon rikkus õigusnormi, kui tõlgendas mõistet „ettevõtja“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kahest aspektist. Esiteks ei uurinud komisjon seda, kas SZPd ja VšZPd võis käsitada

2 Komisjoni 15. oktoobri 2014. aasta otsus (EL) 2015/248 meetme SA.23008 (2013/C) (ex 2013/NN) kohta, mida Slovaki Vabariik rakendas ettevõtjate Spoločná zdravotná poisťovňa, a.s. (SZP) ja Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. (VšZP) suhtes (ELT 2015, L 41, lk 25).

mingigi majandustegevusega tegelevana, olgu siis tegemist Slovakkia kohustusliku tervisekindlustussüsteemi sees või väljaspool seda, misjuhuks oleks neid tulnud pidada ettevõtjateks. Teiseks leidis komisjon, et Slovakkia tervisekindlustussüsteemis tegutsevate äriühingute tegevuse kvalifitseerimine „majanduslikuks“ sõltub majanduslike ja mittemajanduslike aspektide kaalumise, samas kui selle äriühingu sõnul piisab mis tahes majandusliku elemendi olemasolust tervisekindlustussüsteemis, et kvalifitseerida see tegevus majanduslikuks. Teises väites leidis Dôvera sisuliselt, et komisjon on rikkunud õigusnorme ja teinud hindamisvigu, kui ta leidis, et Slovakkia tervisekindlustusskeemis domineerisid mittemajanduslikud elemendid majanduslike üle.

8. Esimest väidet analüüsiv, nõustus Üldkohus teise väitega ja tühistas sellel alusel vaidlusaluse otsuse.

9. Toonud esile kohtupraktika, mis käsitleb mõistet „ettevõtja“³ ja mis eelkõige puudutab sotsiaalkindlustusskeeme, kontrollis Üldkohus, kas komisjon rikkus õigusnormi, kui ta järeldas, et Slovakkia kohustusliku tervisekindlustussüsteemi majanduslikud elemendid ei sea kahtluse alla selle süsteemi mittemajanduslikke elemente⁴. Selle analüüsi jaoks on Üldkohus eelkõige tunnistanud, et kõnealuses süsteemis ilmnesid peamiselt järgmised mittemajanduslikud elemendid:

- tervisekindlustusasutustel on seaduslik kohustus lubada liituda igal Slovakkia elanikul, kes seda soovib, ega tohi keelduda isiku kindlustamisest tema vanuse, tervises seisundi või haigusriskide pärast;
- tegemist on kohustuslike kindlustusmaksete süsteemiga, mille maksemäärad on kehtestatud seadusega ning on vastavuses kindlustatu sissetulekuga, kuid seda sõltumata makstavatest hüvitistest või riskist, mis tuleneb eelkõige kindlustatu vanusest või tervises seisundist;
- kõikidele kindlustatutele tagatakse sama hüvitiste baastase;
- riskide tasakaalustamise kava alusel saavad suurema riskiga seotud isikuid kindlustavad tervisekindlustusasutused vahendeid kindlustusasutustelt, kelle portfelli seostatakse väiksema riskiga;
- tervisekindlustasutusi reguleeritakse eraldi õigusaktidega; lisaks ühesugusele seisundile, samadele õigustele ja kohustustele, on nende kõigi eesmärk pakkuda riiklikku tervisekindlustust ja neile on lubatud vaid seaduses sätestatud tegevus;
- tervisekindlustusasutuste tegevuse üle teostab järelevalvet reguleeriv asutus, kes tagab, et need kindlustusasutused järgiksid eespool kirjeldatud õiguslikku raamistikku, ja sekkub rikkumise ilmnemise korral.

10. Seetõttu leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58, et „tuleb kiita heaks komisjoni järeldus, milles viimane sisuliselt leidis, et Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi puhul tuleb arvestada oluliste sotsiaalsete, solidaarsus- ja reguleerimis põhimõtetega.“

11. Seejärel jätkas Üldkohus oma analüüsi, võttes arvesse selle süsteemi majanduslikud elemendid⁵. Täpsemalt leidis Üldkohus esiteks, et tervisekindlustusseltside võimalus ühte osa oma kasumist teenida, kasutada ja jaotada, võib seada kahtluse alla nende tegevuse mittemajandusliku laadi. Selles kontekstis ei oma tähtsust asjaolu, et niisugune võimalus pidi tagama skeemi jätkusuutlikkuse ning selle aluseks olevate sotsiaal- ja solidaarsuseesmärkide elluviimise, kuna igal juhul näitab see, et Slovakkia tervisekindlustusseltsidel on võimalus teenida ja kasutada kasumit, et nad on kasumile orienteeritud ja seega kuulub nende tegevus turul majandussfääri.

3 Vaidlustatud kohtuotsus, punktid 45–53.

4 Vaidlustatud kohtuotsus, punkt 54.

5 Vaidlustatud kohtuotsus, punktid 63 ja 64.

12. Teiseks tuvastas Üldkohus „teatava“ konkurentsi olemasolu erinevate tervisekindlustusseltsidel vahel pakkumuse kvaliteedi ja ulatuse osas. Ta leidis sellega seoses, et isegi kui Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi raames toimuv konkurents ei puuduta seaduse järgi kohustuslikke hüvitisi ega kindlustusmaksete suurust, on see konkurents siiski „tihe ja keeruline“ seetõttu, et kõnealustel kindlustusseltsidel oli õigus täiendada seadusega ette nähtud kohustuslikke hüvitisi nendega seotud tasuta hüvitistega ja et kindlustatutel oli vabadus valida endale tervisekindlustusteenuse osutaja ja vahetada seda kord aastas⁶.

13. Seega, arvestades tervisekindlustusasutuste kasumile orienteeritust ning konkurentsi „tihedust“ teenuste kvaliteedi ja pakkumuse osas, kvalifitseeris Üldkohus tervisekindluse pakkumise tegevuse Slovakkias majandustegevuseks⁷.

III. Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

14. Komisjon, keda toetab Soome Vabariik, palub oma apellatsioonkaebuses kohtuasjas C-262/18 P Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- saata kohtuasi tagasi Üldkohtule või teise võimalusena teha asjas lõplik otsus ja
- jätta kohtukulude osas otsuse tegemine edaspidiseks või mõista kohtukulud välja Dôveralt ja Unionilt.

15. Slovaki Vabariik palub Euroopa Kohtul:

- rahuldada apellatsioonkaebus ja
- mõista kohtukulud välja Dôveralt ja Unionilt või jätta kohtukulude osas otsuse tegemine edaspidiseks.

16. Dôvera palub:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

17. Slovaki Vabariik, keda toetab Soome Vabariik, palub oma apellatsioonkaebuses kohtuasjas C-271/18 P:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- jätta hagi rahuldamata või teise võimalusena saata kohtuasi tagasi Üldkohtule ja
- mõista kohtukulud välja Dôveralt ja Unionilt või jätta kohtukulude osas otsuse tegemine edaspidiseks.

18. Komisjon palub:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

⁶ Vaidlustatud kohtuotsus, punktid 65–67.

⁷ Vaidlustatud kohtuotsus, punkt 68.

- saata kohtuasi tagasi Üldkohtule või teise võimalusena teha asjas lõplik otsus ja
- jätta kohtukulude osas otsuse tegemine edaspidiseks või mõista kohtukulud välja Dôveralt ja Unionilt.

19. Dôvera ja Union paluvad:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
- mõista kohtukulud välja Slovaki Vabariigilt.

20. Vastuapellatsioonkaebustes kohtuasjades C-262/18 P ja C-271/18 P palub Dôvera:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsuse punkt 58 osas, milles on märgitud, et Dôvera ei ole vaidlustanud väidet, et Slovakkia tervisekindlustusskeemi iseloomustavad „olulised sotsiaalsed, solidaarsus- ja reguleerimispõhimõtted“.

21. Union palub:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsuse punkt 58 osas, milles on märgitud, et Dôvera ei ole vaidlustanud väidet, et Slovakkia tervisekindlustusskeemi iseloomustavad „olulised sotsiaalsed, solidaarsus- ja reguleerimispõhimõtted“, ja
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

22. Slovaki Vabariik palub:

- jätta vastuapellatsioonkaebus vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja
- mõista kohtukulud välja Dôveralt.

23. Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- jätta vastuapellatsioonkaebus vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- saata kohtuasi tagasi Üldkohtule või teise võimalusena teha asjas lõplik otsus ja
- jätta kohtukulude osas otsuse tegemine edaspidiseks või mõista kohtukulud välja Dôveralt ja Unionilt.

24. Euroopa Kohtu presidendi 19. novembri 2018. aasta otsusega liideti kohtuasjad C-262/18 P ja C-271/18 P suulise menetluse ja kohtuotsuse huvides.

25. Komisjoni, Slovaki Vabariigi, Dôvera ja Unioni suulised seisukohad kuulati ära 1. oktoobri 2019. aasta kohtuistungil.

IV. Apellatsioonkaebused

26. Komisjon ja Slovaki Vabariik, keda toetab Soome Vabariik, on oma apellatsioonkaebuste põhjenduseks esitanud vastavalt kolm ja neli väidet. Kolm komisjoni esitatud väidet vastavad sisuliselt Slovaki Vabariigi teisele, kolmandale ja neljandale väitele, mistõttu käsitlen neid käesolevas ettepanekus koos, pärast Slovaki Vabariigi poolt esitatud esimese väite analüüsimist.

A. Slovaki Vabariigi esimene väide kohtuasjas C-271/18 P, et Üldkohus ületas oma kohtuliku kontrolli pädevuse piire

1. Poolte argumendid

27. Slovaki Vabariik leiab, et Üldkohus ületas vaidlustatud kohtuotsuses talle riigiabi valdkonnas tehtud komisjoni otsuste suhtes kuuluva kohtuliku kontrolli pädevust, kui allutas küsimuse, kas kõnealune kohustusliku tervisekindlustustegevus kujutab endast majandustegevust, täielikule kontrollile. Slovaki Vabariigi arvates tähendab see küsimus kahtlemata keeruliste majanduslike hinnangute andmist, mille puhul Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikas on leitud, et komisjonil on ulatuslik kaalutusõigus. Vaidlustatud kohtuotsuses ei järginud aga Üldkohus seda kaalutusruumi, vaid asendas komisjoni majandusliku hinnangu enda omaga.

28. Dôvera ja Union leiavad, et see väide ei ole põhjendatud. Oma seisukoha põhjendamiseks väidavad nad, et küsimus, kas kohustuslik tervisekindlustustegevus Slovakkias kujutab endast majandustegevust, ei nõua keeruliste majanduslike hinnangute andmist, vaid lihtsalt faktiliste asjaolude uurimist. Sellise hinnangu andmine on õiguspoolest vajalik vaid küsimuses, kas abimeede on siseturuga kokkusobiv ELTL artikli 107 lõike 3 tähenduses. Igal juhul lubaks Üldkohtu hinnang vaidlustatud kohtuotsuses järeldada, et tehtud on ilmne hindamisviga, kuna Üldkohus järeldas, et vaidlusaluses otsuses esitatud tõendid ei kinnitanud selles otsuses tehtud järeldusi.

2. Õiguslik hinnang

29. Selleks, et kindlaks teha, kas Üldkohus ületas tegelikult oma kohtuliku kontrolli pädevust, tundub mulle olevat vajalik esitada kõigepealt mõned märkused selle kontrolli intensiivsuse põhimõtete kohta riigiabi valdkonnas.

30. Selles valdkonnas teostab liidu kohus komisjoni otsuste õiguspärasuse üle tavaliselt kahte liiki kontrolli: täielik kontroll, millega kohus asendab komisjoni hinnangu enda omaga, või piiratud kontroll, mille ulatus on kitsam⁸. Viimasel juhul peab kohtulik kontroll „piirduma menetlus- ja põhjendamishinnangute järgimise, vaidlustatud otsuse tegemise aluseks olevate asjaolude sisulise õigsuse, nende faktiliste asjaolude hindamisel ilmsete hindamisvigade või võimu kuritarvitamise puudumise kindlakstegemisega“⁹.

31. Klassikalise kohtupraktika kohaselt seisneb tegur, mille olemasolul peab liidu kohus täieliku kontrolli asemel teostama lihtsalt piiratud kontrolli, asjaomases otsuses komisjoni poolt antud hinnangute keerulises majanduslikus või tehnilises laadis¹⁰. Sellise tunnuse ilmnemisel tuleb tunnistada komisjoni kaalutusruumi, mis omakorda tingib piiratud ulatusega kohtuliku kontrolli.

32. Järelikult seisneb selle analüüsi esimene etapp, mille eesmärk on teha kindlaks selle kontrolli ulatus, mida liidu kohus peab teostama, küsimuses, kas tema kontrollimisele esitatud hinnangud tuleb lugeda keerulisteks majanduslikeks hinnanguteks.

33. Kuna mõiste „keeruline majanduslik hinnang“ üldine määratlus puudub, tuleb kohtupraktika kohaselt vastata ennekõike küsimusele, kas komisjoni hinnangud, mida see kontroll puudutab, on tehtud riigiabi või siseturuga kokkusobivuse mõiste raames.

⁸ Vt selle kohta 29. veebruari 1996. aasta kohtuotsus Belgia vs. komisjon (C-56/93, EU:C:1996:64, punkt 11), 8. mai 2003. aasta kohtuotsus Itaalia ja SIM 2 Multimedia vs. komisjon (C-328/99 ja C-399/00, EU:C:2003:252, punkt 39), 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus Chronopost ja La Poste vs. UFEX jt (C-341/06 P ja C-342/06 P, EU:C:2008:375, punkt 143) ning 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsus British Aggregates vs. komisjon (C-487/06 P, EU:C:2008:757, punkt 114).

⁹ Vt eelkõige 29. veebruari 1996. aasta kohtuotsus Belgia vs. komisjon (C-56/93, EU:C:1996:64, punkt 11).

¹⁰ Vt 2. septembri 2010. aasta kohtuotsus komisjon vs. Deutsche Post (C-399/08 P, EU:C:2010:481, punkt 97).

34. Viimasel juhul ei ole vaja analüüsimist jätkata, sest – nagu Euroopa Kohus on korduvalt kinnitanud – hõlmab kokkusobivuse kontrollimine ELTL artikli 107 lõike 3 seisukohast *tingimata* keerulisi majanduslikke hinnanguid¹¹.

35. Seevastu ei jäta ELTL artikli 107 lõikes 1 nõutav uurimine põhimõtteliselt sellise hinnangu andmiseks kaalutlusruumi, kuna väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on mõiste „riigiabi“ õigusmõiste ja seda tuleb tõlgendada objektiivsete asjaolude põhjal¹². Euroopa Kohus on siiski möönnud, et see mõiste võib teatud juhtudel nõuda keerulisi majanduslikke hinnanguid.

36. Just nimelt seda, kas komisjoni hinnangud, mis puudutavad ettevõtja kvalifitseerimist riigiabi mõiste raames, võivad kuuluda ühe sellise juhtumi alla, tulebki Euroopa Kohtul Slovaki Vabariigi esimesele väitele vastamiseks analüüsida.

37. Slovaki Vabariik piirdub oma apellatsioonkaebuses kinnitusega, et kui komisjon kontrollis, kas Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi raames tegutsevad ettevõtjad kuuluvad mõiste „ettevõtja“ alla, oli kahtlemata tegemist keeruliste majanduslike hinnangutega. Oma argumendi toetuseks viitab Slovaki Vabariik mitmele otsusele, milles Euroopa Kohus leidis, et komisjoni hinnangud on tõepoolest sellist laadi. Kui Euroopa Kohus on tunnistanud, et need hinnangud on keerulist majanduslikku laadi, ei ole Slovaki Vabariigi arvates mingit põhjust, miks tuleks käesolevates kohtuasjades käsitletavate hinnangute puhul sama laadi eitada.

38. Selleks, et saaksin hinnata selle argumendi põhjendatust, on minu arvates vaja kindlaks teha, mis on nendes otsustes kõne all olevate hinnangute ese¹³:

- kohtuasjas DSG vs. komisjon¹⁴ käsitles komisjoni asjaomane hinnang küsimust, kas erainvestor oleks eraomandis olevale äriühingule antud krediidiini suurendanud või pikendanud samadel tingimustel kui seda tegi Saksamaa valitsus, arvestades selle äriühingu rahalist olukorda ja kasumlikkust;
- kohtuasjas Hispaania vs. Lenzing¹⁵ käsitles kõnealune hinnang seda, kas eraõiguslik võlausaldaja oleks tegutsenud samamoodi nagu kaks asjaomast Hispaania avalik-õiguslikku asutust, kes sõlmisid eraomandis oleva äriühingu võlgade ümberkorraldamise lepingu ega pööranud neid sundtäitmisele pärast seda, kui asjaomane äriühing oli nimetatud kokkulepet rikkunud, arvestades mitmeid tegureid ja asjaolusid, eelkõige tema nõuetega seotud tagatise ning võlgnikust äriühingu maksevõime väljavaateid;
- kohtuasjas Chronopost ja La Poste vs. UFEX jt¹⁶ puudutas kõnealuse hinnangu andmine küsimust, kas riikliku tavapostiteenuse osutaja poolt ekspresspostiteenuse osutajale, keda ta kaude kontrollib, kümne aasta pikkuse perioodi jooksul antud logistilise ja ärialase abi osutamise eest makstava tasu suurus vastas sellele, mida samadel tingimustel oleks rakendanud erainvestor;

11 17. septembri 1980. aasta kohtuotsus Philip Morris Holland vs. komisjon (730/79, EU:C:1980:209, punkt 24), milles Euroopa Kohus täpsustas esimest korda, et kokkusobivuse hindamisel „on komisjonil kaalutlusõigus, mille kasutamine hõlmab majanduslikke ja sotsiaalseid hinnanguid, mida tuleb anda ühenduse kontekstis“.

12 Tegemist on Euroopa Kohtu pidevalt korduva sõnastusega ja mis esimest korda esines 16. mai 2000. aasta kohtuotsuses Prantsusmaa vs. Ladbroke Racing ja komisjon (C-83/98 P, EU:C:2000:248, punkt 25).

13 Üks Slovaki Vabariigi viidatud otsustest, nimelt 15. veebruari 2005. aasta kohtuotsus komisjon vs. Tetra Laval (C-12/03 P, EU:C:2005:87), ei ole minu analüüsi esemeks, kuna see on tehtud konkurentsieeskirjade rikkumise, mitte aga riigiabi valdkonnas. Minu arvates toob see asjaolu tingimusteta kaasa selle, et see kohtuotsus ei ole asjakohane olukorras, kus tuleb kindlaks teha, kas komisjoni hinnangud, mis puudutavad küsimust, kas SZP ja VŠZP kuuluvad ELTL artikli 107 lõikes 1 sisalduva mõiste „ettevõtja“ alla, kujutavad endast keerulisi majanduslikke hinnanguid, kuna selle kindlaksmääramist mõjutab oluliselt mõiste „riigiabi“ objektiivne olemus.

14 25. aprilli 2002. aasta kohtumäärus (C-323/00 P, EU:C:2002:260).

15 22. novembri 2007. aasta kohtuotsus (C-525/04 P, EU:C:2007:698).

16 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus (C-341/06 P ja C-342/06 P, EU:C:2008:375).

- kohtuasjas komisjon *vs. Scott*¹⁷ puudutas kõnealune hinnang küsimust, kas Prantsuse ametiasutuste poolt müüdud maatüki eest makstud hind vastas müügihinnale, millega oleks nõustunud eraõiguslik müüja;
- kohtuasjas Land Burgenland jt *vs. komisjon*¹⁸ käsitles kõnealune hinnang küsimust, kas Austria ametiasutused tegutsesid samamoodi kui eraõiguslik müüja, kui nad erastasid piirkondliku panga mitte kõige kõrgema hinna pakkujale, vaid ühele teisele poolele oluliselt madalama ostuhinnaga, võttes arvesse erinevaid asjaolusid, eelkõige tehingu toimumise kindlust ja sellega seotud finantsriske.

39. Minu arvates ei ole aga mingit kahtlust, et pelk viide Euroopa Kohtu otsustele ei saa iseenesest põhjendada seda, et hinnangud, mis puudutavad SZP ja VŠZP kvalifitseerimist ettevõtjaks, oleksid keerulist majanduslikku laadi, kuna *üheski* nendes otsustes majanduslikult keerulisteks peetud hinnangutest ei käsitleta küsimust, kas riigiabi saanud üksus kuulub mõiste „ettevõtja“ alla.

40. Seevastu on Slovaki Vabariigi viidatud otsustes kõne all olevate keeruliste majanduslike hinnangute eesmärk teha turumajanduse tingimustes tegutseva eraettevõtja kriteeriumi selle erinevates vormides, milleks on erainvestori, eraõigusliku võlausaldaja ja eraõigusliku müüja kriteeriumid (edaspidi „eraettevõtja kriteerium“)¹⁹, kohaldamise abil kindlaks eelise olemasolu, mis minu arvates ei ole üllatav, kuna riigiabi olemasolu eelduste täidetuse kontrollimisel on Euroopa Kohus mulle teadaolevalt keerulist majanduslikku laadi möönnud üksnes selle kriteeriumi²⁰ kohaldamist puudutavate hinnangute puhul, väites isegi, et selle kriteeriumi kohaldamine toob alati kaasa sellise laadi²¹.

41. Juhul, kui Slovaki Vabariik väidab oma apellatsioonkaebuses kaudselt, et eraettevõtja kriteeriumi tuleb käesolevale juhtumile kohaldada *analoogia alusel*, tuleb küsida, kas kaalutlused, mille alusel Euroopa Kohus tuvastas eraettevõtja kriteeriumi kohaldamise keerulise majandusliku laadi, on ülekantavad komisjoni hinnangule, et teha kindlaks, kas SZP ja VŠZP on hõlmatud mõistega „ettevõtja“, nagu Slovaki Vabariik leiab.

42. Need kaalutlused tuleb esmalt kindlaks teha. Esiteks ei ole asjaomaste hinnangute majanduslikku laadi arvestades mingit kahtlust, et kuna eraõiguslik ettevõtja tegutseb lähtudes prognoositavast võimalikust kasumlikkusest, siis jättes kõrvale kõik muud kaalutlused²², eeldab tema tegevuse suhtes kokkusobivustesti läbiviimine tingimata majandusandmete analüüsi. Teiseks, mis puudutab nende hinnangute keerukust, siis minu arvates on see seletatav asjaoluga, et eraettevõtja kriteerium ei nõua, et tuvastataks majandusandmed, mis on juba kinnitust leidnud, vaid puhtalt hüpoteetilised andmed, kuna tegemist on turul tegutsemise kasumlikkuse väljavaadete *ex ante* analüüsiga²³. Mulle näib, et just see *tulevikku suunatud majanduslik prognoos* on element, mis tingib eraettevõtja kriteeriumi kohaldamisel hinnangu keerulise majandusliku laadi. Minu arvates kinnitab seda järeldust ka kohtuotsuse komisjon *vs. Scott* lõik, milles Euroopa Kohus järeldas eelkõige asjaolust, et vaidlusalust

17 2. septembri 2010. aasta kohtuotsus (C-290/07 P, EU:C:2010:480).

18 24. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus (C-214/12 P, C-215/12 P ja C-223/12 P, EU:C:2013:682).

19 Need kriteeriumid on määratletud komisjoni teatistes riigiabi mõiste kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 (ELT 2016, C 262, lk 1), punkt 74.

20 Lisaks otsustele, millele viitab Slovaki Vabariik, vt ka 29. veebruari 1996. aasta kohtuotsus Belgia *vs. komisjon* (C-56/93, EU:C:1996:64, punktid 10 ja 11) ning 8. mai 2003. aasta kohtuotsus Itaalia ja SIM 2 Multimedia *vs. komisjon* (C-328/99 ja C-399/00, EU:C:2003:252, punktid 38 ja 39).

21 Vt 22. novembri 2007. aasta kohtuotsus Hispaania *vs. Lenzing* (C-525/04 P, EU:C:2007:698, punkt 59), 2. septembri 2010. aasta kohtuotsus komisjon *vs. Scott* (C-290/07 P, EU:C:2010:480, punkt 68), 24. jaanuari 2013. aasta kohtuotsus Frucona Košice *vs. komisjon* (C-73/11 P, EU:C:2013:32, punkt 74), samuti 30. novembri 2016. aasta kohtuotsus komisjon *vs. Prantsusmaa ja Orange* (C-486/15 P, EU:C:2016:912, punkt 90).

22 Vt selle kohta 10. juuli 1986. aasta kohtuotsus Belgia *vs. komisjon* (234/84, EU:C:1986:302, punkt 14).

23 Vt eelkõige 5. juuni 2012. aasta kohtuotsus komisjon *vs. EDF* (C-124/10 P, EU:C:2012:318, punktid 82–85 ja 105).

maatükki asjaomasele eraomandis olevale äriühingule müües ei korraldatud tingimusteta pakkumismenetlust ega kasutatud sõltumatu eksperdi hinnangut, et „komisjoni ülesanne [oli] keeruline ja selle tulemuseks võis olla üksnes vaidlusaluse maatüki turuväärtuse *ligikaudne hinnang*“²⁴.

43. Kokkuvõttes näib, et komisjoni poolt eraettevõtja kriteeriumi rakendamisel antud hinnangute keerukus on tingitud sellest, et mis tahes majandusprognoosile omased riskid nõuavad tõlgendamist, milleks liidu kohtul puudub võimekus, mis õigustabki komisjoni kaalutlusõigust²⁵.

44. On selge, et neid kaalutlusi ei saa analoogia alusel kohaldada komisjoni hinnangutele, mille eesmärk on teha kindlaks, kas riigiabi saanud üksust tuleb pidada ettevõtjaks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, mis ei sisalda mingit majandusliku prognoosi elementi.

45. Seega tuleb välja selgitada, kas sellele vaatamata võib neid hinnanguid, ja täpsemalt neid, mis on seotud sotsiaalkindlustussüsteemis tegutseva üksuse kvalifitseerimisega ettevõtjaks, pidada keerulisteks majanduslikeks hinnanguteks, kaalutluste põhjal, mis *erinevad* nendest, mis olid aluseks sellise laadi tuvastamisel eraõigusliku ettevõtja kriteeriumi kohaldamisel.

46. Vastus peab minu arvates olema eitav.

47. Allpool toodud põhjustel leian nimelt, et need komisjoni hinnangud ei ole mingil juhul keerulised.

48. Märgin esmalt, et – nagu nähtub nende väidete analüüsist, mis puudutavad õigusnormi rikkumist mõiste „ettevõtja“ tõlgendamisel²⁶ – küsimus, kas sotsiaalkindlustussüsteemi raames tegutseva üksuse tegevus on majanduslikku laadi ja võimaldab seega kvalifitseerida selle üksuse ettevõtjaks, eeldab teatud elementide, nagu näiteks sotsiaalkindlustusskeemiga liitumise kohustuslikkus või vabatahtlikkus, kindlustusmaksete summa kindlaksmääramise vabadus või selle puudumine, sõltuvus või sõltumatus selle summa ja hüvitiste suuruse vahel, olemasolu kindlaks tegemist asjaomase sotsiaalkindlustusteenuse osutamise valdkonnas kehtivas riigisisises õiguses.

49. Esiteks ei tundu olevat kaheldav, et nende elementide olemasolu kohta antavad hinnangud – mille esemeks on riigisiseste õigusnormide sisu – on täiel määral õiguslikud, mitte majanduslikud.

50. Mis puudutab nende hinnangute keerukust, siis isegi kui „segaskeemide“ puhul eeldavad need majanduslike ja mittemajanduslike elementide kaalumist, ei arva ma, et selline hindamine oleks nii keeruline, et see õigustaks komisjonile kaalutlusõiguse andmist, nagu seda tõendab ka asjaolu, et Euroopa Kohus ise on need hinnangud esitanud käesoleva ettepaneku punktides 115 ja 120 nimetatud kohtuotsuste aluseks olnud kohtuasjades.

51. Eespool toodut arvestades ei ole minu arvates vaja edasi analüüsida väidet, milles Slovaki Vabariik heidab Üldkohtule ette, et ta ei ole tõendanud, et komisjon on teinud ilmse hindamisvea. Selline edasine analüüs näib sõltuvat tõdemusest, et mõiste „ettevõtja“ eeldaks, et komisjon annab keerulisi majanduslikke hinnanguid, mille ma käesoleval juhul soovitan ümber lükata.

52. Seega leian, et asendades vaidlustatud kohtuotsuses komisjoni hinnangu oma hinnanguga SZP ja VŠZP ettevõtjaks kvalifitseerimise kohta, ei ületanud Üldkohus oma kohtuliku kontrolli piire, nagu need on kindlaks määratud asjakohases kohtupraktikas.

24 2. septembri 2010. aasta kohtuotsus (C-290/07 P, EU:C:2010:480, punkt 70). Kohtujuristi kursiiv.

25 Vt Ritleng, D. „Le juge communautaire de la légalité et le pouvoir discrétionnaire des institutions communautaires“, *AIDA*, 1999, nr 9, lk 645.

26 Vt käesoleva ettepaneku osa C.

3. Ettepanek Slovaki Vabariigi esimese väite kohta kohtuasjas C-271/18 P

53. Eeltoodut arvestades teen Euroopa Kohtule ettepaneku lükata kohtuasjas C-271/18 P esitatud apellatsioonkaebuse esimene väide põhjendamatusse tõttu tagasi.

B. Komisjoni esimene väide kohtuasjas C-262/18 P ja Slovaki Vabariigi neljas väide kohtuasjas C-271/18 P, et rikutud on põhjendamiskohustust

1. Poolte argumendid

54. Komisjon ja Slovaki Vabariik, keda toetab Soome Vabariik, väidavad, et vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused on ühtaegu nii vastuolulised kui ka ebapiisavad. Täpsemalt ei võimalda need põhjendused aru saada, millist õiguslikku kriteeriumi vaidlustatud kohtuotsuses kohaldati. Kui Üldkohus tühistas vaidlusaluse otsuse nii, et rahuldas hagi teise väite, mis käsitleb majanduslike ja mittemajanduslike elementide kaalumist, siis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 58 ja 63–69 tuleneb, et Üldkohus kohaldas tegelikult hagi esimese väite raames pakutud õiguslikku kriteeriumi, mille kohaselt on mis tahes majandusliku elemendi esinemine tervisekindlustussüsteemis piisav selleks, et kvalifitseerida selle süsteemi raames tegutsevate asutuste tegevus majandustegevuseks.

55. Slovaki Vabariik lisab, et vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused ei võimalda aru saada põhjustest, miks kaldus Üldkohus kõrvale Euroopa Kohtu praktikast, ega seda, millise tähtsuse omistas Üldkohus tervisekindlustusasutuste võimalusele kasutada ja jaotada osa oma kasumist, ning konkurentsi piiratuse tasemele. Kasumiga seoses jättis Üldkohus muu hulgas arvesse võtmata asjaolu, et ühte vaidlusaluse otsuse esemeks olevatest meetmetest rakendati ajal, mil kindlustusasutustel oli keelatud kasumit jaotada. Mis puudutab tegelikku konkurentsi taset, siis on vaidlustatud kohtuotsus vastuoluline, kuna Üldkohus leidis ühelt poolt, et nende äriühingute vahel oli vaid „teatav konkurents“, ja teiselt poolt, et see konkurents oli „tihe ja keeruline“.

56. Dôvera ja Union väidavad vastu, et vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused on piisavalt selged ja täpsed. Täpsemalt tuleneb selle kohtuotsuse punktist 54, et Üldkohus ei kohaldanud Dôvera poolt esimese väite raames pakutud õiguslikku kriteeriumi, vaid kaalus erinevaid Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemiga seotud elemente. Sellega seoses kujutab vaidlustatud kohtuotsuse punkt 69 endast üksnes *obiter dictum*'it, ning selle kohtuotsuse punktides 63–68 nähtub selgelt, et tervisekindlustussüsteemis tegutsevate äriühingute tegevuse kvalifitseerimine majanduslikuks põhines sellel, et esineb kaks kumulatiivset elementi, nimelt nendevahelise konkurentsi olemasolu ja kasumi taotlemine muude asutuste kui SZP ja VŠZP poolt. Mis puudutab nimetatud tervisekindlustusasutuste poolt saadud kasumi kasutamist ja jaotamist, siis on kehtivad seaduslikud piirangud kindlustustegevuses tavapärased ning need ei tähenda, et kõnealused tegevused minetaks majanduslikku laadi. Lisaks on Üldkohtu järeldused olemasoleva konkurentsi taseme kohta täielikult järjekindlad.

2. Õiguslik hinnang

57. Etteheited, millele käesolev väide on rajatud, viitavad sellele, et vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused on väidetavalt ebapiisavad ja ka vastuolulised. Neid tuleb uurida ükshaaval.

58. Esiteks, mis puudutab etteheidet, et Üldkohtu arutluskäik vaidlustatud kohtuotsuses ja selles tehtud järeldused tõendavad, et isegi kui Üldkohus tühistas vaidlusaluse otsuse, nõustudes hagi teise väitega, kohaldas ta tegelikult hageja esimese väite raames esitatud õiguslikku kriteeriumi, siis märkin, et see etteheide põhineb vaidlustatud kohtuotsuse punktidel 58 ja 63–69, mida ma refereerin allpool.

59. Analüüsidest hagi teist väidet, kinnitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58 komisjoni järeldust, et Slovakkia skeem põhineb peamiselt solidaarsusel, ning nõustus selle kohtuotsuse punktis 64 komisjoni edasise selgitusega, et Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi majanduslikud tegurid kehtestati selleks, et tagada skeemi sotsiaalsete ja solidaarsete eesmärkide elluviimine. See oleks pidanud viima selleni, et Üldkohus lükkab selle väite tagasi, kuna õiguslik kriteerium, mida komisjon kohaldas oma otsuses ja millega hageja nõustus esimeses kohtuastmes oma teise väitega, seisneb selles, kas kõnealune skeem põhineb peamiselt solidaarsusel või on sellel peamiselt majanduslik laad, ning Üldkohtu avaldused eespool viidatud punktides näitavad selgelt, et õige variant on esimene. Seevastu nõustus Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 68 selle väitega ja tühistas vaidlusaluse otsuse tõdemuse alusel, et teiste, kasumile orienteeritud asutuste kohalolek ja konkurentsiolukord Slovakkia kohustuslikus tervisekindlustuse süsteemis näitavad, et selles süsteemis toimuv tegevus on majanduslikku laadi. Need kaks majanduslikku elementi on seega iseenesest olemuselt sellised, et Slovakkias muutub kohustuslik tervisekindlustus majandustegevuseks, hoolimata esikohale seatud sotsiaalsetest, solidaarsetest ja regulatiivsetest tunnustest.

60. See etteheide näib põhinevat eeldusel, et Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58, et Slovakkia kohustuslikku tervisekindlustusskeemi iseloomustavad „esmatähtsad“ sotsiaalsed, solidaarsus- ja reguleerimispehmid.

61. Sellega seoses märkin, et vaidlustatud kohtuotsuse menetluskeelses, nimelt ingliskeelses versioonis, meenutas Üldkohus punktis 54 esmalt, et komisjon oli järeldanud, et selle skeemi sotsiaalsed, solidaarsed ja regulatiivsed tunnused on esmatähtsad (*predominant*). Seejärel täheldas Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 55 minu arvates seda, et nende tunnuste kirjeldusest vaidlusaluses otsuses järeldub, et need on „olulised“ (*significant*). Lõpuks kontrollis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 56 ja 57 nende tunnuste põhjal viimati nimetatud järelduse õigsust ja jõudis seega selle kohtuotsuse punktis 58 antud jaatava vastuseni.

62. Kuigi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58 kvalifitseeritakse sotsiaalsed, solidaarsed ja regulatiivsed tunnused „esmatähtsaks“ (*predominant*), ei ole minu arvates mingit kahtlust, et kuna selle eesmärk on põhjendada selle kohtuotsuse punktis 55 esitatud väidet, tuleb seda mõista nii, et see käsitleb neid aspekte „olulisena“ (*significant*), mida kinnitab pealegi vaidlustatud kohtuotsuse prantsuskeelne versioon. Selle keeleversiooni punktis 58 on kasutatud väljendit „olulised“, mis kohtuotsuse ingliskeelses versioonis on kahetsusväärset tõlgitud kui „predominant“ (esmatähtis).

63. Lisaks ei ole nende elementide kvalifitseerimine „esmatähtsaks“ kooskõlas vaidlustatud kohtuotsuse enda punkti 58 viimase lausega („that finding is not challenged by the applicant“), kuna vaidlust ei ole selles, et sellist Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi iseloomustamist on Dóvera esimese astme menetluse käigus sõnaselgelt korduvalt vastustanud.

64. Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 58 on tõepoolest esitatud vaidlusaluse otsuse järelduste heakskiitmiseks („In the light of those various factors, it is necessary to uphold the Commission's conclusion that, in essence, the Slovak compulsory health insurance scheme had predominant social, solidarity and regulatory features“²⁷), milles komisjon oli korduvalt järeldanud, et kõnealused mittemajanduslikud tunnused on esmatähtsad. Siiski viitab väljendi „in essence“ (*sisuliselt*) lisamine selle punkti teksti minu arvates sellele, et Üldkohus kiidab selle järelduse heaks osas, milles see puudutab nende elementide *olemasolu*, mitte aga tagajärgi, mille selline olemasolu toob kaasa Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi solidaarsuse astme jaoks, et iseloomustada tegevust selle skeemi raames majandustegevusena.

27 Kohtujuristi kursiiv.

65. Seega, kui nõustuda sellega, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58 piirdus Üldkohus märkusega, et selle skeemi mittemajanduslikud elemendid olid „olulised“, ei näe ma, kuidas saaks tema esitatud põhjendusi pidada vastuoluliseks.

66. Nimelt, kuna Üldkohus ei kinnitanud komisjoni järeldust, et kohustuslik tervisekindlustusskeem põhines peamiselt solidaarsusel, vaid tunnustas majanduslike ja mittemajanduslike tegurite kaalumisel õiguslikku kriteeriumi rakendades pelgalt seda, et mittemajanduslikud elemendid olid „olulised“, on tema järeldus, mille kohaselt oli kohustusliku tervisekindlustuse pakkumine Slovakkias vaidlustatud kohtuotsuse punktides 63–67 uuritud majanduslikke tunnuseid arvestades majandustegevus, minu arvates täielikult kooskõlas tema eeldusega.

67. Neil asjaoludel tuleb käesolev etteheide minu arvates tagasi lükata.

68. Mis puudutab teiseks etteheidet, mis minu arvates on eelmisest erinev ja mille kohaselt tuleb vaidlustatud kohtuotsuse punkti 69 osas, milles see sätestab, et kasumit taotlevate tervisekindlustusasutuste kohalolek muudab „mõju ülekandumisega“ ettevõtjaks ka SZP ja VŠZP, tõlgendada nii, et see element *üksi* on piisav selleks, et järeldada, et kohustusliku tervisekindlustuse tegevus Slovakkias on majandusliku olemusega, siis see mind ei veena.

69. Enne analüüsi alustamist tuleb see punkt tervikuna taasesitada. Üldkohus sedastas, et: „seda järeldust [mille kohaselt on kõnealune tegevus majanduslikku laadi,] ei sea kahtluse alla ka võimalik väide, et SZP ja VŠZP ei taotle kasumit. On tõsi, et kui asutustel, kelle tegevust uuritakse, ei ole sellist eesmärki, kuid nad võivad teatud määral konkureerida, et kindlustatud isikuid enda poole võita, ei sea see automaatselt kahtluse alla nende tegevuse mittemajanduslikku laadi, ning seda eelkõige siis, kui see konkurentsiaspekt on ette nähtud, et ärgitada haigekassasid oma tegevust läbi viima nõuetekohase juhtimise põhimõtete kohaselt (16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punkt 56). Siiski tuleneb eespool punktis 48 viidatud kohtupraktikast, et asjaolu, et kaupade ja teenuste pakkumine toimub tulu saamise eesmärgita, ei takista seda, et üksust, kes neid tehinguid turul teeb, peetakse ettevõtjaks, kui see pakkumus konkureerib teiste ettevõtjate pakkumisega, kelle eesmärk on tulu saamine. Sellest tuleneb, et mitte ainult tegutsemine konkurentsi olukorras konkreetset turul ei ole asjaolu, mis määrab kindlaks tegevuse majandusliku laadi, vaid pigem kasumit taotlevate tegutsejate olemasolu sellel turul. Käesoleval juhul ongi see nii, kuna pooled on ühel meelel selles, et teised asjaomase turu osalised taotlevad tegelikult kasumit, mistõttu tuleb SZPd ja VŠZPd ettevõtjateks mõju ülekandumisega“.

70. Kui piirduda üksnes formaalse analüüsiga, võiks komisjoni ja Slovaki Vabariigi tõlgendusega nõustuda. Tõepoolest, ühest küljest sõnastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 69 esitatud järeldused pärast seda, kui ta leidis selle kohtuotsuse punktis 68, et kõnealuse tegevuse majanduslik laad on seletatav konkurentsi olemasoluga teenuste kvaliteedi ja pakkumise osas ning teiste kasumit taotlevate ettevõtjate olemasoluga, mida võib mõista kui tema kavatsust täpsustada seda järeldust selliselt, et tegevuse majandusliku laadi tuvastamiseks on vajalik üksnes teiste turuosaliste tulundusliku eesmärgi olemasolu, mitte aga mõlemad elemendid. Teisest küljest on Üldkohus mitmel korral kasutanud sõnastust, mis viitab kahe kõnealuse teguri hierarhilisusele („*pigem* kasumit taotlevate tegutsejate olemasolu sellel turul“²⁸) või teenuste kvaliteedi ja pakkumise osas konkurentsi olemasolu tingimuse üleliigsusele („*kuivõrd* pooled on ühel meelel selles, et teised asjaomase turu osalised taotlevad tegelikult kasumit [...] tuleb SZPd ja VŠZPd pidada ettevõtjateks *mõju ülekandumisega*“²⁹).

28 Kohtujuristi kursiiv.

29 Kohtujuristi kursiiv.

71. Siiski, kui lähtuda vaidlustatud kohtuotsuse punkti 69 sisust, siis näib ilmne, et selle eesmärk ei ole muuta selle kohtuotsuse punktis 68 sisalduvat järeldust, et kohustusliku tervisekindlustuse majanduslik laad Slovakkias põhineb sellel, et nimetatud sotsiaalkindlustussüsteemis on üheaegselt olemas nii konkurentsiolekord kui teiste, kasumit taotlevate ettevõtjate kohalolek. Vastupidi sellele, mida väidavad komisjon ja Slovaki Vabariik, on selle punkti lisamine minu arvates seostatav asjaoluga, et Üldkohus soovis lihtsalt täpsustada, millisel õiguslikul alusel tuleb võtta arvesse teiste, kasumit taotlevate ettevõtjate kohalolekut, kui hinnatakse küsimust, kas sellist tegevust, nagu on kõne all käesolevas asjas, tuleb pidada majandustegevuseks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

72. See ilmneb minu arvates, kui seda punkti parafraseerida.

73. Üldkohtu arutluskäik lähtub nimelt eeldusest – mis võib jätta vale mulje, nagu oleks tegemist *obiter dictum*'iga³⁰ –, et SZP ja VŠZP ei taotle kasumit. Kui see nii oleks, jätkas Üldkohus, siis asjaolu, et vastavas sotsiaalkindlustussüsteemis tegutsevad ühingud on avatud teatud määral konkurentsile, ei võimalda iseenesest seada kahtluse alla nende tegevuse mittemajanduslikku laadi. Seevastu on see tegevus tingimata majanduslikku laadi, selgitab Üldkohus Euroopa Kohtu praktikale viidates juhul, kui ettevõtjad, kelle pakkumus on SZPga ja VŠZPga konkureeriv, taotlevad kasumit. Järelikult – ja siinkohal jätab Üldkohus andmata sõnaselge hinnangu käesolevale juhtumile, väljendades üldise põhimõtte – kujutab kasumit taotlevate ettevõtjate kohalolek koos konkurentsiolekorraga endast ühte tegurit, mis määrab kindlaks tegevuse majandusliku laadi. Seega leiab Üldkohus, et kuna asjaolu, et Slovakkia kohustusliku tervisekindlustussüsteemi raames tegutsevad teised äriühingud taotlevad kasumit, ei ole vaidlustatud, tuleb SZP ja VŠZP tegevust nende ettevõtjaks kvalifitseerimise kontekstis pidada majanduslikuks.

74. Järelikult tuleb teine etteheide minu arvates samuti tagasi lükata.

75. Kolmandaks, mis puudutab etteheidet, et Üldkohus ei selgitanud, miks ta kaldus kõrvale Euroopa Kohtu praktikast, kus viimane on alati kvalifitseerinud konkreetse sotsiaalkindlustussüsteemi selle valdavate tunnuste alusel, siis märgin, et see põhineb väidetaval vastuolul selle tuvastuse, et Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi iseloomustavad „esmatähtsad“ sotsiaalsed, solidaarsus- ja reguleerimis põhimõtted (vaidlustatud kohtuotsuse punkt 58), ja selle järelduse vahel, et tegevus selle süsteemi raames on majanduslikku laadi (selle kohtuotsuse punkt 68).

76. Kuna – nagu ma käesoleva ettepaneku punktides 61–64 juba märkisin – vaidlustatud kohtuotsuse punkt 58 ei iseloomusta neid aspekte mitte „esmatähtsana“, vaid lihtsalt „olulisena“, siis tuleb see etteheide minu arvates tagasi lükata.

77. Neljandaks, mis puudutab etteheidet, et Üldkohus ei võtnud arvesse Slovakkia õigusnormides ette nähtud kasumi kasutamise ja jagamise õiguslikke piiranguid, siis mulle näib vastupidi, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64 põhjendas Üldkohus nõuetekohaselt oma seisukohta, märkides, et majandustegevuse kvalifitseerimisel ei oma tähtsust mitte see, kas tervisekindlustusasutustel on võimalus kasutada ja jaotada kasumit, vaid see, et neil on võimalik kasumit teenida, kuna viimati nimetatud võimalus tõendab, et üksuse eesmärk on kasumi teenimine, ning et ta tegutseb seega majandussfääris.

78. Seetõttu leian, et kuna selles vaidlustatud kohtuotsuse lõigus Üldkohtu põhjendustes puudusi ei esine, tuleb see etteheide tagasi lükata.

30 Oma vastustes, mille nad esitasid käesolevates liidetud kohtuasjades, väitsid Dóvera ja Union, et kuna see etteheide on esitatud *obiter dictum*'i vastu, tuleb see lugeda edutuks. Tõlgendus, mille esitan käesoleva ettepaneku punktis 71, näitab, et see arusaam ei leia minu poolt kinnitust.

79. Viieandaks, seoses etteheitega selle kohta, et Üldkohus ei ole võtnud arvesse asjaolu, et ühe vaidlusaluse otsuse esemeks oleva meetme rakendamine jäi ajaperioodi, mil tervisekindlustusasutustel oli keelatud kasumit jaotada, leian ma vastupidi sellele, mida väidab Dôvera oma vastuses apellatsioonkaebusele kohtuasjas C-271/18 P, et see etteheide esitati esimest korda alles apellatsioonimenetluses ning on seega vastuvõetamatu³¹. Mis puudutab etteheite sisu, siis olen veendunud, et see ei ole edukas, sest kuigi, nagu märkis ka Union oma vastuses apellatsioonkaebusele, kinnitab järjekindel kohtupraktika seda, et küsimusele, kas riiklik toetusmeede on riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, saab vastata lähtuvalt objektiivsest olukorrast, mida tuleb hinnata kuupäeval, kui komisjon oma otsuse teeb³². Järelikult on Üldkohus käesoleval juhul kontrollinud, kas SZP ja VŠZP on ettevõtjad komisjoni otsuse tegemise ajal. Selleks ajaks, st oktoobriks 2014 oli möödunud ligikaudu kolm ja pool aastat asjast, millal Slovakkia konstitutsioonikohus oli võtnud vastu otsuse, millega tühistas kasumi väljamaksmise keelu ning keeld ei olnud seega enam kehtiv. Kuna Üldkohtu põhjenduste ebapiisavust selles küsimuses ei saa õigustatult väita, tuleb käesolev etteheide minu arvates tagasi lükata.

80. Mis puudutab lõpuks etteheidet põhjenduste vastuolulisuse kohta, mis tuleneb asjaolust, et Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 65, et Slovakkia kohustusliku tervisekindlustussüsteemi raames tegutsevate asutuste vahel olid vaid „teatud konkurents“, ja punktis 67, et see konkurents oli „tihe ja keeruline“, nõustun Dôvera ja Unioni argumendiga, mille kohaselt kõnealune erinevus põhineb eeldusel, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 65 kasutatud terminoloogia tähendab konkurentsi „piiratud ulatust“ või konkurentsi „piiratud ulatuses“, samas kui tegelikkuses on see terminoloogia neutraalne ning seda saab tõlgendada vaid nii, et konkurentsi tase ei ole piiratud. Nimelt on see konkurentsisaseme erinevus seletatav asjaoluga, et kui omadussõna „teatud“ on Üldkohus kasutanud selleks, et määratleda *in abstracto* kindlaks elemendid, mis võivad mõjutada tegevuse majanduslikku olemust, siis omadussõna „tihe ja keeruline“ on kasutatud hinnangu andmisel, millega tahetakse määratleda *tegelikku* konkurentsi taset Slovakkia tervisekindlustussüsteemis tegutsevate äriühingute vahel.

81. Neil asjaoludel olen arvamusel, et ka see etteheide tuleb tagasi lükata.

3. Ettepanek esimese väite kohta kohtuasjas C-262/18 P ja neljanda väite kohta kohtuasjas C-271/18 P

82. Eespool esitatu põhjal teen Euroopa Kohtule ettepaneku lükata apellatsioonkaebuse esimene väide kohtuasjas C-262/18 P ning apellatsioonkaebuse neljas väide kohtuasjas C-271/18 P põhjendamatusse tõttu tervikuna tagasi.

31 Tuletan meelde, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast tuleneb, et kui lubada poolel esitada esimest korda Euroopa Kohtus argument, mida ta ei ole esitanud Üldkohtus, tähendaks see, et tal on õigus Üldkohtus arutatud asjaga võrreldes laiendada kohtuasja ulatust Euroopa Kohtus, kellel on apellatsioonimenetluses piiratud pädevus. Vt selle kohta 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Bayerische Motoren Werke ja Freistaat Sachsen vs. komisjon (C-654/17 P, EU:C:2019:634).

32 Vt eelkõige 11. detsembri 2008. aasta kohtuotsus komisjon vs. Freistaat Sachsen (C-334/07 P, EU:C:2008:709, punkt 50).

C. Komisjoni teine väide kohtuasjas C-262/18 P ja Slovaki Vabariigi kolmas väide kohtuasjas C-271/18 P, et mõiste „ettevõtja“ tõlgendamisel ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses on rikutud õigusnormi

1. Poolte argumentid

83. Komisjon ja Slovaki Vabariik, keda toetab Soome Vabariik, väidavad, et Üldkohus on tõlgendanud mõistet „ettevõtja“ ELTL artikli 107 tähenduses ekslikult ning jätnud arvestamata Euroopa Kohtu praktika, eelkõige kohtuotsused AOK Bundesverband jt³³, Poucet et Pistre³⁴, Cisaal³⁵, Kattner Stahlbau³⁶ ja AG2R Prévoyance³⁷, kui leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 63–69, et Slovakkia tervisekindlustussüsteemis tegutsevate asutuste kasumi teenimise eesmärk ning teatud konkurentsi olemasolu nende asutuste vahel on piisav, et kvalifitseerida nende tegevus „majandustegevuseks“, hoolimata dominantsete mittemajanduslike elementide olemasolust. Slovaki Vabariik lisab, et Üldkohtu lähenemisviis on vastuolus ka kohtuotsustega Fédération française des sociétés d'assurance jt³⁸, Albany³⁹, Brentjens⁴⁰, Drijvende Bokken⁴¹ ja Pavlov jt⁴².

84. Lisaks eiras Üldkohus Euroopa Kohtu praktikat, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 69 leidis, et pelgalt selliste turuosaliste olemasolu, kes teenivad kasumit ja kes tegutsevad samas valdkonnas kui turuosalised, kellele see eesmärgiks ei ole, muudab viimased „mõju ülekandumisega“ ettevõtjateks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses. Kohtuotsusest AOK Bundesverband jt⁴³ tuleneb nimelt, et lisaks asjaolule, et Slovakkia tervisekindlustusskeemi iseloomustavad „[esmatahtsad] sotsiaalsed, solidaarsus- ja reguleerimispõhimõtted“⁴⁴, oleks asjaolu, et nende tegurite eesmärk on „tagada skeemi jätkusuutlikkus ning sotsiaalsete ja solidaarsete eesmärkide saavutamine“⁴⁵, pidanud viima Üldkohtu järelduseni, et kõnealune skeem ei ole majanduslikku laadi. Mis puudutab kasumit, siis põhineb vaidlustatud kohtuotsuse punkt 64 kunstlikul eristamisel ühelt poolt kasumi taotlemise ja teenimise ja teiselt poolt rangelt piiritletud võimaluse vahel seda kasutada ja jagada.

85. Dôvera ja Union on seevastu seisukohal, et vaidlustatud kohtuotsus on Euroopa Kohtu praktikaga kooskõlas. Nimetatud kohtuotsuses viidi läbi vajalik erinevate kõnealuste elementide analüüs, vastavalt nende tähtsuse ja eesmärgi osas. Mis puudutab kohtuotsust AOK Bundesverband jt⁴⁶, siis nende arvates on seal uuritud skeemi ja Slovakkia tervisekindlustusskeemi vahel väga olulisi erinevusi.

86. Nad leiavad samuti, et etteheide, mille kohaselt Üldkohtu lähenemine on Euroopa Kohtu praktikast täiesti erinev, põhineb vaidlustatud kohtuotsuse punkti 58 ekslikul tõlgendusel, kuna Üldkohus ei leidnud, et Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi puhul on majanduslikud tegurid „esmatahtsad“, vaid üksnes seda, et need on „olulised“.

33 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150).

34 17. veebruari 1993. aasta kohtuotsus (C-159/91 ja C-160/91, EU:C:1993:63).

35 22. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus (C-218/00, EU:C:2002:36).

36 5. märtsi 2009. aasta kohtuotsus (C-350/07, EU:C:2009:127).

37 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsus (C-437/09, EU:C:2011:112).

38 16. novembri 1995. aasta kohtuotsus (C-244/94, EU:C:1995:392).

39 21. septembri 1999. aasta kohtuotsus (C-67/96, EU:C:1999:430).

40 21. septembri 1999. aasta kohtuotsus (C-115/97–C-117/97, EU:C:1999:434).

41 21. septembri 1999. aasta kohtuotsus (C-219/97, EU:C:1999:437).

42 12. septembri 2000. aasta kohtuotsus (C-180/98 – C-184/98, EU:C:2000:428).

43 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150).

44 Vaidlustatud kohtuotsus, punkt 58.

45 Vaidlustatud kohtuotsus, punkt 64.

46 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150).

87. Lisaks leiavad Dôvera ja Union, et vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei tunnistanud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64, et selle skeemi majanduslikud elemendid kehtestati sotsiaalsete ja solidaarsete eesmärkide täitmiseks. Nende sõnul on kasumi kasutamise ja jaotamisega seotud piirangud tavalised ega vii konkurentsi piiramiseni. Lisaks ei ole „võimalus kasumit kasutada ja jaotada“ lahutamatu seotud „võimalusega kasumit kavandada ja seda ja teenida“.

88. Lõpuks leiavad Dôvera ja Union, et vaidlustatud kohtuotsuse punkti 69 vastu esitatud kriitika on ainetu, kuna selles punktis sisaldub *obiter dictum*.

2. Õiguslik hinnang

a) Sissejuhatavad märkused

89. Et teha kindlaks, kas – nagu väidavad komisjon ja Slovaki Vabariik – Üldkohus on õigusnormi rikkunud, tõlgendades mõistet „ettevõtja“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, tuleb kõigepealt meenutada uuesti, et teguriteks, mille põhjal Üldkohus järeldas, et oluliste sotsiaalsete, solidaarsete ja regulatiivsete tunnuste olemasolust hoolimata tuleb Slovaki kohustusliku tervisekindlustussüsteemi raames tegutsemist pidada majandustegevuseks, on esiteks sellel tegevusalal tegutsevate üksuste vahelise konkurentsi olemasolu ja teiseks kasumit teenivate üksuste kohalolek lisaks uuritavale üksusele.

90. Seetõttu pean vajalikuks käsitleda esimesena küsimust, mis näib mulle *a priori* kõige vaieldavam, see tähendab, kas asjaolu, et need turuosalisel taotleval kasumil, on *asjakohane* tegur, et teha kindlaks, kas teatud tegevus on majanduslik või mitte, et kvalifitseerida vastaval tegevusalal tegelev üksus ettevõtjaks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses (jaotis b).

91. Seejärel, kui on selge, et selline asjaolu ei ole asjakohane, uurin ma – arvestades Euroopa Kohtu praktikat, mis käsitleb sotsiaalkindlustusskeemides toimuva tegevuse kvalifitseerimist –, kas Slovakkia kohustusliku tervisekindlustuse skeemiga kokku lepitud konkurent võimaldab järeldada, et vaatamata selle skeemi sotsiaalsetele, solidaarsetele ja reguleerivatele aspektidele tuleb kohustuslikku tervisekindlustust käsitada majanduslikku laadi tegevusena, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses järeldas. Selles osas jõuan ma eitavale seisukohale (jaotis c).

b) Teiste sotsiaalkindlustussüsteemis tegutsevate üksuste kasumile orienteerituse asjakohasus majandustegevuseks kvalifitseerimisel

92. Nagu ma juba eespool mainisin, nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 68, nagu ka punktist 69, et asjaolu, et teised asutused, kes pakuvad Slovakkias kohustuslikku tervisekindlustust, teenivad kasumit, on Üldkohtu arvates uurimise esemeks oleva tegevuse majanduslikule laadile viitavaks teguriks.

93. Seega ei nõustunud Üldkohus komisjoni lähenemisega, kes leidis, et puudub vajadus eristada kasumi teenimist ja selle kasutamist või jaotamist, ja hindas asjaomasel turul tegutsevate asutuste võimalust kasumit kasutada ja jaotada, *kui analüüsis nende asutuste vahelise konkurentsi olemasolu*. Täpsemalt leidis komisjon oma otsuses, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64 meenutas, et saadud kasumi kasutamise ja jaotamise võimalus ei sea kahtluse alla SZP ja VŠZP poolt teostatud tegevuse mittemajanduslikku laadi, kuna see võimalus oli märksa enam piiratud kui tavapärastes äri sektorites ning seotud nõuetega, mille eesmärk on tagada skeemi jätkusuutlikkus ning selle aluseks olevate sotsiaalsete ja solidaarsete eesmärkide elluviimine. Üldkohus tunnustas selle järelduse õigsust, kuid märkis, et see ei ole asjakohane, et välistada kõnealuse tegevuse majanduslik

olemus „*alates hetkest*, mil asjaomasel turul tegutsejad järgivad kasumi taotlemise loogikat“⁴⁷.

94. Ma ei saa Üldkohtu sellise tõlgendusega nõustuda.

95. Märgin sellega seoses, et Euroopa Kohtu praktikas ei ole sotsiaalkindlustussüsteemide valdkonnas seda asjaolu asjaomaste üksuste tegevuse laadi hindamisel kunagi arvesse võetud.

96. Seega võib eeldada, et Üldkohus viitab mõnele muule kohtupraktikale, mis võib olla kõnealuse elemendi arvessevõtmise õiguslik alus. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 69 viitab Üldkohus tõesti „eespool punktis 48 viidatud kohtupraktikale“, st Euroopa Kohtu otsustele kohtuasjades Cassa di Risparmio di Firenze jt⁴⁸ ning MOTOE⁴⁹.

97. See kahekordne viide vajab minu arvates tähelepanelikku uurimist.

98. Mis puudutab kohtuotsust Cassa di Risparmio di Firenze jt⁵⁰, siis peab Üldkohus silmas Euroopa Kohu vastust küsimusele Itaalia pangandussihtasutuste tegevuse majandusliku või mittemajandusliku laadi kohta olukorras, kus need asutused teostasid neile määratud avaliku huvi ja ühiskondliku kasuga seotud eesmärkide teostamiseks äri-, kinnisvara- ja vallasvaratehinguid. Täpsemalt tsiteerib Üldkohus selle kohtuotsuse punkte 122 ja 123, milles Euroopa Kohus otsustas, et nende sihtasutuste tegevust tuleb pidada majanduslikuks, hoolimata asjaolust, et kaupade või teenuste pakkumine toimus ilma tulundusliku eesmärgita „niipea, kui ta teostab seda *niisugust eesmärki järgivate* teiste üksustega konkureerides“.

99. Mis puudutab kohtuotsust MOTOE⁵¹, siis viitab Üldkohus selle punktile 27, milles seoses küsimusega, millist mõju avaldab asjasse puutuva üksuse puhul tulundusliku eesmärgi puudumine tema mootorrattavõistluste korraldamisega seotud tegevuse, mis hõlmab sellega seoses ka sponsor-, reklaami- ja kindlustuslepingute sõlmimise, käsitlemist majandustegevusena, meenutas Euroopa Kohtu suurkoda eespool viidatud osa kohtuotsusest Cassa di Risparmio di Firenze jt⁵².

100. Sellest järeldub, et õiguslik alus, millele tuginedes on Üldkohus määratlenud teiste, kasumit taotlevate asutuste kohaloleku süsteemis, kus kõnealune üksus tegutseb, üheks elemendiks, mis koos konkurentsiolukorra olemasoluga määrab sellise üksuse tegevuse majandusliku laadi, sisaldub kohtuotsuse Cassa di Risparmio di Firenze jt⁵³ punktis 123, *nagu seda kinnitas* Euroopa Kohtu suurkoda ka otsuses MOTOE⁵⁴.

101. Kuid, nagu Slovaki Vabariik oma apellatsioonkaebuses, nii leian ka mina, et Üldkohus ei mõistnud õigesti nende kahe kõnealuse kohtuotsuse vahelisi seoseid, kuivõrd kohtuotsuses MOTOE⁵⁵ ei soovinud Euroopa Kohus omistada üldist väärtust kohtuotsuse Cassa di Risparmio di Firenze jt⁵⁶ punktis 123 kasutatud valemile, vaid selle eesmärk oli pigem täpsustada selle ulatust.

47 Kohtujuristi kursiiv.

48 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus (C-222/04, EU:C:2006:8).

49 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus (C-49/07, EU:C:2008:376).

50 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus (C-222/04, EU:C:2006:8).

51 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus (C-49/07, EU:C:2008:376).

52 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus (C-222/04, EU:C:2006:8).

53 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus (C-222/04, EU:C:2006:8).

54 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus (C-49/07, EU:C:2008:376).

55 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus (C-49/07, EU:C:2008:376).

56 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus (C-222/04, EU:C:2006:8).

102. Kuigi on tõsi, et Euroopa Kohus viitas viimati nimetatud kohtuotsusele kohtuotsuse MOTOE⁵⁷ punktis 27, kui ta tegi otsuse selle kohta, milline mõju on sellel, et Kreeka auto- ja reisiklubi (edaspidi „ELPA“) ei ole tulundusliku eesmärgiga, tema tegevuse kvalifitseerimisel majandustegevuseks, on samuti tõsi, et kohtuotsuse MOTOE⁵⁸ järgmises punktis on Euroopa Kohus sisuliselt märkinud, et asjaolu, et Motosykletistiki Omospondia Ellados NPID (MOTOE), kes tegutses samas sektoris kui ELPA, ei taotle samuti kasumit, ei oma mingit mõju ELPA tegevuse määratlemisel, põhjendades seda järgmistelt: „Esiteks ei ole välistatud, et Kreekas on lisaks ühingutele, kelle tegevus seisneb mootorrattavõistluste korraldamises ja ärilisel eesmärgil kasutamises tulu saamise eesmärgiga, ka ühingu, kes tegelevad selle tegevusega tulu saamise eesmärgil ja konkureerivad seega ELPaga. Teiseks võivad mittetulundusühingud, kes pakuvad teataval turul kaupu või teenuseid, ka üksteisega konkureerida. Selliste ühingute edu või majanduslik toimetulek sõltub pikaajalisel plaanis nende võimest tagada asjaomasel turul nende pakutavate teenuste kasutamine teiste pakkujate teenuste asemel.“

103. Euroopa Kohus on minu arvates seega leidnud, et tegevust võib lugeda majandustegevuseks isegi siis, kui mittetulunduslike konkurentide olemasolu on pelgalt hüpoteetiline („ei ole välistatud, et [...] on“) või kui konkurentidel ei ole kasumi saamise eesmärki („võivad mittetulundusühingud, [...] üksteisega konkureerida“)⁵⁹.

104. Seda tehes, kasutamata üldsegi kohtuotsuse Cassa di Risparmio di Firenze jt⁶⁰ sõnastust, välja arvatud aset leidnud faktiliste asjaolude osas, selgitas Euroopa Kohus minu arvates oma kohtupraktikat, märkides, et selle üksuse, kelle tegevust kontrollitakse, konkurentide kasumi saamise eesmärk ei ole tegevuse laadi hindamisel kuidagi asjasse puutuv. Seevastu on asjakohane *üksnes* asjaolu, et asjasse puutuvad üksused tegutsevad konkurentsiolekorras.

105. Lisaks tuleb märkida, et ühes teises valdkonnas oli Euroopa Kohus juba nõustunud, et teatud tegevused on mittemajanduslikku laadi, *hoolimata asjaolust*, et neid viivad läbi kasumit taotlevad ühingud⁶¹. Kohtuotsuses Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania on Euroopa Kohus näiteks leidnud, et riiklikest vahenditest finantseeritav riikliku haridussüsteemi asutus ei tegele majandustegevusega, kui ta pakub haridusteenust, jättes arvestamata, et eravahenditest finantseeritud asutused pakuvad samu teenuseid tasu eest⁶².

57 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus (C-49/07, EU:C:2008:376).

58 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus (C-49/07, EU:C:2008:376).

59 Euroopa Kohus on minu arvates olnud tugevalt inspireeritud selles kohtuasjas esitatud kohtujurist Kokott'i ettepaneku asjasse puutuvast lõigust (C-49/07, EU:C:2008:142, punktid 41 ja 42), mille kohaselt „[k]a asjaolu, et ELPA taoline organisatsioon on oma vormilt mittetulundusühing, st ei taotle tulu, ei ole vastuolus oletusega, et ta tegeleb majandustegevusega ja on seetõttu ettevõtja. Ka sellised organisatsioonid võivad oma pakutavate teenustega turul teiste ettevõtjatega konkureerida, *hoolimata sellest, kas nende teiste ettevõtjate tegevus omakorda on mittetulunduslik või kaubanduslik*. See nähtub käesolevast juhtumist eriti hästi, kuna siin on tervelt kaks Kreeka mittetulundusühingut – ELPA ja MOTOE – võtnud endale eesmärgiks korraldada ja turustada Kreekas mootorrattavõistlusi. *Selliste organisatsioonide edu sõltub pikas perspektiivis sellest, kas nad suudavad enda pakutavate teenustega konkureerida teiste pakkujatega ja kindlustada oma tegevuse rahastamise*“ (kohtujuristi kursiiv). Ainus erinevus seisneb asjaolus, et vastupidi oma kohtujuristile üritab Euroopa Kohus seda järeldust esitada 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsuse Cassa di Risparmio di Firenze jt (C-222/04, EU:C:2006:8) punkti 123 ulatuses täpsusena, mis põhjustaski minu hinnangul Üldkohtu tõlgendusvea käesolevas kohtuasjas.

60 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus (C-222/04, EU:C:2006:8).

61 Nagu komisjon oma apellatsioonkaebuses märkis, nõustus Üldkohus ka selle põhimõttega. Nimelt kinnitas ta 28. septembri 2017. aasta kohtuotsuses Aanbestedingskalender jt vs. komisjon (T-138/15, ei avaldata, EU:T:2017:675) vaidlusaluse otsuse, milles sedastati, et elektroonilise hankeplatvormi käitamine, mis on kehtestatud selleks, et tagada, et hankijad täidavad seadusest tulenevaid kohustusi, mis tulenevad teatud liidu riigihankealastest direktiividest, ei ole majandustegevus, hoolimata sellest, et tulunduslikul eesmärgil tegutsevatel ettevõtjatel on samuti analoogseid platvorme. Selle kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebuse jättis Euroopa Kohus hiljuti rahuldamata (7. novembri 2019. aasta kohtuotsus Aanbestedingskalender jt vs. komisjon, C-687/17 P, ei avaldata, EU:C:2019:932).

62 27. juuni 2017. aasta kohtuotsus (C-74/16, EU:C:2017:496, punkt 50). Pean vajalikuks märkida, et selle kohtuotsuse punktis 46 meenutas Euroopa Kohus 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsuse Cassa di Risparmio di Firenze jt (C-222/04, EU:C:2006:8) punkti 123 sõnastust. Siiski kinnitab minu arvates järeldus, mille ta teeb analüüsitava tegevuse laadi kohta seda, et lauset „kui kõnealune pakkumine konkureerib teiste ettevõtjate pakkumisega, kelle eesmärk on tulu saamine“, ei tule mõista siiski nii, et see nõuab nende kahe elemendi samaaegset esinemist.

106. Seda tõlgendust näib kinnitavat klassikaline kohtupraktika, mis puudutab mõistet „ettevõtja“. Nimelt sõltub konkreetse üksuse tulunduslik eesmärk üldjuhul tema õiguslikust seisundist ja see viimane ei ole sellise kohtupraktika kohaselt ettevõtjaks kvalifitseerimisel asjakohane⁶³.

107. Seega leian, et Üldkohus tegi mõistet „ettevõtja“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses tõlgendades vea, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 68, et erakindlustusseltside poolt kasumi taotlemine on tegur, mis viitab SZP ja VŠZP kohustusliku tervisekindlustuse teenuste pakkumisega seotud tegevuse majanduslikule laadile.

c) Piisava tasemega konkurentsi olemasolu, et põhjendada tegevuse majandusliku laadi kvalifikatsiooni

108. Kõigepealt tuleb lühidalt üle korrata põhimõtted, mille alusel on Euroopa Kohus liidu konkurentsioiguse valdkonnas mõiste „ettevõtja“ määratlenud.

109. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb seda mõistet mõista selle funktsionaalses tähenduses ja see hõlmab majandustegevusega tegelevat mis tahes üksust, olenemata selle õiguslikust vormist ja rahastamisviisist⁶⁴. Selles osas määratleb Euroopa Kohus majandustegevust kui mis tahes tegevust, mis seisneb kaupade või teenuste pakkumises teataval turul⁶⁵.

110. Teisisõnu on see, kas tegevus kvalifitseeritakse majanduslikuks või mitte, väga oluline, kuna küsimus, kas aluslepingu konkurentsieeskirjad on uuritava faktilise olukorra suhtes kohaldatavad, sõltub just selle hinnangu tulemustest. Sellest järeldub, et kui Euroopa Kohtul palutakse selline hinnang anda, siis – nagu ka kohtujurist Maduro oma ettepanekus kohtuasjas FENIN vs. komisjon⁶⁶ õigesti rõhutas – satub ta tingimata „ohtlikule pinnale“, kuna tal tuleb leida tasakaal ühisturul kahjustamata konkurentsi kaitsmise ja liikmesriikide pädevuse austamise vahel.

111. Seetõttu muutub nimetatud hinnang eriti delikaatseks, kui tuleb välja selgitada, kas tegevus on majandustegevus või mitte, nendes liikmesriikide ainupädevusse kuuluvates valdkondades nagu käesolevas asjas on sotsiaalkindlustussüsteemi korraldus.

112. Sellises valdkonnas on eespool nimetatud tasakaal saavutatud järgmiselt. Ühest küljest on kohtupraktikas pidevalt kinnitatud, et liikmesriikidel on põhimõtteliselt vabadus korraldada oma sotsiaalkindlustussüsteeme, nii nagu nad soovivad⁶⁷, ning teisest küljest on märgitud, et liikmesriigid peavad siiski järgima järjepidevuse nõuet selles tähenduses, et neil on õigus jätta teatavad tegevused konkurentsieeskirjade kohaldamisalast välja üksnes tingimusel, et *tegelikult* rakendatakse solidaarsuspõhimõtet.⁶⁸

113. Euroopa Kohtu analüüsi esemeks on nimelt iga sotsiaalkindlustussüsteemi konkreetset toimimist reguleerivate riigisiseste eeskirjade tulem. Teisisõnu püstitas Euroopa Kohus küsimuse järgmiselt: kas liikmesriigi õigusraamistik on kujundatud selliselt, et asjaomases süsteemis tegutsevad üksused pakuvad teenuseid *turul*, või, väljendades veel täpsemalt, konkurentsitingimustes? Üksnes juhul, kui vastus sellele küsimusele on negatiivne, võib vastavat tegevust kvalifitseerida mittemajanduslikuks ning konkurentsieeskirjade kohaldamine on seega välistatud.

63 See väljakujunenud kohtupraktika pärineb 23. aprilli 1991. aasta kohtuotsusest Höfner ja Elser (C-41/90, EU:C:1991:161, punkt 21).

64 Tegemist on kohtupraktikaga, mis pärineb 23. aprilli 1991. aasta kohtuotsusest Höfner ja Elser (C-41/90, EU:C:1991:161, punkt 21). Vt kõige hilisem 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori vs. komisjon, komisjon vs. Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon vs. Ferracci (C-622/16 P–C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 103).

65 Vt 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus komisjon vs. Hispaania jt (C-128/16 P, EU:C:2018:591, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

66 Kohtujurist Poiars Maduro ettepanek kohtuasjas FENIN vs. komisjon (C-205/03 P, EU:C:2005:666, punkt 26).

67 17. juuni 1999. aasta kohtuotsus Belgia vs. komisjon (C-75/97, EU:C:1999:311, punkt 37).

68 Vt selle kohta kohtujurist Poiars Maduro ettepanek kohtuasjas FENIN vs. komisjon (C-205/03 P, EU:C:2005:666, punkt 27). Vt ka minu kaalutlused puudutavalt 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsust AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150) käesoleva ettepaneku punktides 125–127 ja 129.

114. Kui uuritud sotsiaalkindlustuskeemid on segatüüpi, kuna nende puhul kombineeritakse mittemajanduslikke ja turu olemasolule viitavaid elemente, sõltub nende raames toimuva tegevuse kvalifitseerimine nende erinevate elementide analüüsist, nende vastavast olulisusest ja eesmärgist. Teisisõnu on nende kvalifikatsioon „taseme küsimus“⁶⁹.

115. Hoolimata Euroopa Kohtu kasuistlikust lähenemisest selles valdkonnas, lubab esimese grupi poolte seisukohtades esitatud kohtulahendite, nimelt Poucet ja Pistre⁷⁰, Císal⁷¹, AOK Bundesverband jt⁷², Kattner Stahlbau⁷³ ning AG2R Prévoyance⁷⁴ analüüs sõnastada rea tunnuseid, mis näitavad, et tegevus ei ole majanduslikku laadi, milleks on esiteks süsteemi sotsiaalsed eesmärgid, teiseks solidaarsusprintsipi rakendamine ning kolmandaks riigi kontroll.

116. Ei ole mingit kahtlust, et Slovakkia kohustuslikul tervisekindlustuskeemil on olemas kõik need tunnused, nagu tunnistas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55–57. Esiteks taotleb ta sotsiaalset eesmärki, kuna see on mõeldud tagama kõigile Slovakkia kodanikele tervisekindlustuse, sõltumata nende varalisest ja tervislikust seisundist. Teiseks sisaldab see suure osa elementidest, mis kohtupraktika kohaselt viitavad solidaarsusprintsipi rakendamisele, kuna see näeb ette kohustusliku liitumise, kohustuslikud kindlustusmaksed, mille suurus on seotud kindlustatu sissetuleku suurusega ega sõltu riskidest, mis on seotud kindlustatu vanuse või tervisliku seisundiga, kõigile kindlustatutele pakutava sama hüvitiste paketi, otsese seose puudumise saadud hüvitise ja tasutud kindlustusmaksete suuruse vahel, samuti eeskirjad riskide tasakaalustamiseks⁷⁵. Kolmandaks sisaldab see skeem elemente, mida kohtupraktikas seostatakse riigi kontrolli olemasoluga, ja nimelt, et iga tervisekindlustusasutuse tegevuse eesmärgiks on pakkuda tervisekindlustust ning et ta ei või tegutseda muus kui seadusega ette nähtud valdkonnas, nende asutuste võimatus mõjutada sissemaksete suurust ja seaduses sätestatud kohustuslikus korras pakutavate hüvitiste ulatust, nagu ka kontroll seaduse täitmise üle järelevalveasutuse poolt (Slovakkia tervisejärelevalveamet või „HSA“), kes rikkumise ilmnemisel sekkub⁷⁶.

117. Sellist solidaarsuse taset silmas pidades peab Euroopa Kohus käesolevate väidete hindamise raames võtma seisukoha küsimuses, kas – nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65–68 esitatud analüüsi tulemusena järeldas – see ruum, mille Slovakkia seadusandja on jätnud kindlustusasutustele konkureerimiseks, on siiski piisav, et tervisekindlustust Slovakkias saaks pidada majandustegevuseks. Selles osas meenutan, et Üldkohus viitab järgmistele asjaoludele: esiteks konkurents ostukvaliteedi ja -tõhususe osas, teiseks konkurents pakumise kvaliteedi ja ulatuse osas, kuna tervisekindlustusasutused võivad kohustuslikke hüvitisi vabalt täiendada tasuta hüvitistega, ja kolmandaks asjaolu, et kindlustatutel on õigus valida tervisekindlustusasutus ja vahetada seda kord aastas.

69 Kohtujurist Jacobi ettepanek liidetud kohtuasjades AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2003:304, punkt 35).

70 17. veebruari 1993. aasta kohtuotsus (C-159/91 ja C-160/91, EU:C:1993:63).

71 22. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus (C-218/00, EU:C:2002:36).

72 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150).

73 5. märtsi 2009. aasta kohtuotsus (C-350/07, EU:C:2009:127).

74 3. märtsi 2011. aasta (C-437/09, EU:C:2011:112).

75 Siiani loetletud elementide kohta vt 17. veebruari 1993. aasta kohtuotsus Poucet ja Pistre (C-159/91 ja C-160/91, EU:C:1993:63, punktid 10, 12, 13 ja 18), 22. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus Císal (C-218/00, EU:C:2002:36, punktid 39–44), 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punktid 47–52), 5. märtsi 2009. aasta kohtuotsus Kattner Stahlbau (C-350/07, EU:C:2009:127, punktid 44–59) ning 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsus AG2R Prévoyance (C-437/09, EU:C:2011:112, punktid 47–52).

76 17. veebruari 1993. aasta kohtuotsus Poucet ja Pistre (C-159/91 ja C-160/91, EU:C:1993:63, punktid 14 ja 18), 22. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus Císal (C-218/00, EU:C:2002:36, punktid 43–44), 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punktid 48–52), 5. märtsi 2009. aasta kohtuotsus Kattner Stahlbau (C-350/07, EU:C:2009:127, punktid 60–65), samuti 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsus AG2R Prévoyance (C-437/09, EU:C:2011:112, punktid 53–65).

118. Mis puudutab aga konkurentsi ostu kvaliteedi ja tõhususe osas, mis tuleneb vabadusest pidada tervishoiuteenuste osutajatega läbirääkimisi lepingute üle ja neid sõlmida, siis pean vajalikuks kohe öelda, et seda ei saa Slovakkia kohustusliku tervisekindlustustegevuse laadi hindamisel arvesse võtta.

119. Nimelt on Euroopa Kohus kohtuotsuses FENIN vs. komisjon⁷⁷ juba leidnud, et kuna see on tegevus, mis seisneb kaupade või teenuste pakkumises teatud turul, mis iseloomustab majandustegevuse mõistet, mitte aga ostmistegevust kui sellist, siis ei ole vaja eristada selle toote ostmistegevust, et hinnata selle olemust, mis tähendab, et ostetud toote hilisema kasutamise majanduslik või mittemajanduslik laad määrab tingimata ka ostmistegevuse laadi. Sellest tuleneb, et käesolevas asjas ei saa asuda seisukohale, et konkurents tervishoiuteenuste ostmisel viitaks kohustusliku tervisekindlustustegevuse majanduslikule laadile, kuna sellise ostmistegevuse olemus sõltub viimase laadist⁷⁸.

120. Mis puudutab konkurentsi pakkumise kvaliteedi ja ulatuse osas ning kindlustatute võimalust vabalt valida endale tervisekindlustusasutus, siis märgin esmalt, et vastupidi sellele, mida väidab Slovakkia Vabariik oma apellatsioonkaebuses, ei kinnita see, et sotsiaalkindlustusskeemid, mida Euroopa Kohus on käesoleva ajani hinnanud majanduskeskkonnas toimivateks, nagu need, mis on kõne all kohtuotsustes Fédération française des sociétés d'assurance jt⁷⁹, Albany⁸⁰, Brentjens⁸¹, Drijvende Bokken⁸², Pavlov jt⁸³, sisaldasid oluliselt tähtsamaid majanduslikke elemente kui käesolevas asjas (kohustuslik või vabatahtlik liitumine koos lahkumisõigusega, kapitalisatsiooni põhimõttel põhinevad skeemid, kindlustusmakse suuruse määramine ja asjaomastele üksustele jäetud otsustusõigus hüvitise ulatuse üle), et need elemendid ei ole iseenesest olemuslikult piisavad selleks, et praegusel juhul järeldada kõnealuse tegevuse majanduslikku laadi.

121. Seevastu tundub mulle, et sellele järeldusele viib meid saadud kogemus kohtuotsusest AOK Bundesverband jt⁸⁴, kus Euroopa Kohus hindas Saksa haigekassade tegevuse laadi.

122. Selles kohtuasjas kõne all oleva skeemi kaks tunnust teevad selle minu arvates Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemiga võrreldavaks. Esiteks nägi see ette viimasega võrdväärse solidaarsuse, kuna see on põhimõtteliselt kohustuslik kõikidele töötajatele ning kindlustusmaksete suurus sõltub põhiliselt kindlustatud isiku sissetulekust⁸⁵, hüvitised on ette nähtud seadusega ning on suures osas samad kohustusliku ravi kategooriate osas, puudub otsene seos tasutud kindlustusmaksete ja saadud hüvitiste vahel, ning eksisteerib teatud ühendus, mis võimaldab erinevate asjaomaste haigekassade vahel kulusid ja riske kompenseerida⁸⁶. Teiseks sisaldab see samu konkurentsielemente nagu Slovakkia skeem, sest haigekassad võivad seadusega ette nähtud kohustuslikke hüvitisi täiendada vabatahtlike hüvitistega, ja kindlustatutel oli õigus haigekassat vabalt valida.⁸⁷

123. Selles kontekstis leidis Euroopa Kohus sisuliselt, et arvestades skeemi solidaarsusaspekte, ei võimaldanud konkurentsielement kvalifitseerida tervisekindlustustegevust majandustegevuseks. Ehkki selle hindamise käigus ei võetud kindlustatud isikute õigusi isegi arvesse, ei viinud selle hinnangu ni Euroopa Kohu arvates asjaolu, et haigekassad said vabalt pakkuda täiendavaid valikulisi lisahüvitisi, kuivõrd kohustuslikud hüvitised olid „peamiselt samad“⁸⁸. Võttes arvesse eelnevas punktis käsitletud

77 11. juuli 2006. aasta kohtuotsus (C-205/03 P, EU:C:2006:453, punkt 26).

78 Vt ka vaidlusaluse otsuse punkt 93.

79 16. novembri 1995. aasta kohtuotsus (C-244/94, EU:C:1995:392).

80 21. septembri 1999. aasta kohtuotsus (C-67/96, EU:C:1999:430).

81 21. septembri 1999. aasta kohtuotsus (C-115/97 – C-117/97, EU:C:1999:434).

82 21. septembri 1999. aasta kohtuotsus (C-219/97, EU:C:1999:437).

83 12. septembri 2000. aasta kohtuotsus (C-180/98 – C-184/98, EU:C:2000:428).

84 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150).

85 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punktid 6 ja 7).

86 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punktid 52 ja 53).

87 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punktid 8 ja 9).

88 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punkt 52).

ühiseid jooni, olen siiski veendunud, et Euroopa Kohtu selles kohtuotsuses tehtud järeldus on ülekantav käesolevatele kohtuasjadele⁸⁹, eriti kuna Slovakkia tervisekindlustevõtjate poolt kõigile kindlustatud isikutele kohustuslikult ja ühetaoliselt pakutavate hüvitiste ulatus on äärmiselt suur⁹⁰, samas kui täiendavad tasuta hüvitised piirdusid mittekohustuslike vaktsiinide hüvitamise ja klienditeeninduse kõnekeskuste erineva lahtiolekuajaga.

124. Olen arvamusel, et kõnealuse tegevuse mittemajanduslikku laadi ei sea kahtluse alla ka asjaolu, et Slovaki õigusnormid võimaldavad tervisekindlustusasutustel oma tegevuse tulemusena saadud kasumit kasutada ja jaotada.

125. Minu kinnituse õiguslik alus nähtub taas kohtuotsusest AOK Bundesverband jt⁹¹.

126. Tuletan meelde, et lisaks ühistele elementidele skeemiga, mis on vaatluse all käesolevas asjas, esines Saksa skeemis täiendav konkurentsielement, mis peaks omama märkimisväärset kaalu tegevuse laadi analüüsimisel segaskeemi puhul, nagu see on kõne all käesolevas kohtuasjas, st et see skeem võimaldas haigekassadel kindlustusmaksete suuruse osas konkureerida, võimaldades need määrata sõltumatult⁹².

127. Ent isegi võimalus kindlustusmaksete suuruse osas konkureerida, ei sea selle kohtuotsuse punkti 56 kohaselt kahtluse alla tegevuse mittemajanduslikku laadi põhjendusel, et see on kehtestatud selleks, „et julgustada haigekassasid Saksamaa sotsiaalkindlustusskeemi nõuetekohase toimimise huvides oma tegevust läbi viima nõuetekohase juhtimise põhimõtete kohaselt, st kõige tõhusamal ja võimalikult vähekulukal viisil“. Teisisõnu, isegi kui tegemist oli kahtlemata suuremas ulatuses konkurentsiga kui on kõne all käesolevas asjas, leidis Euroopa Kohus, et Saksamaal ei ole tervise teenuse osutamise tegevus majanduslikku laadi, sest õhutades neid kindlustusasutusi toimima tõhusamalt, soovis *liikmesriigi seadusandja tagada süsteemi sotsiaalse eesmärgi saavutamise*.

128. Sama järeldus kehtib minu arvates ka käesolevates kohtuasjades. Nagu möönab Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64, on kasumi kasutamise ja jaotamise võimalus „piiratum kui tavapärastes äri sektorites“ põhjusel, et see on „seotud nõuetega, mille eesmärk on tagada skeemi jätkusuutlikkus ning selle aluseks olevate sotsiaalsete ja solidaarsete eesmärkide elluviimine“. Nendeks nõueteks on kohustus moodustada reserve 20% ulatuses omakapitalist, äriühingutelt nõutava 10% asemel, samuti tehniline reserv, mis on ette nähtud ootejärjekorras olevate kindlustatud isikute plaanilise ravi eest tasumiseks⁹³. Nende nõuete olemasolu näitab minu arvates siiski selgelt, et kasumi kasutamise ja jaotamise võimalus teenib Slovakkia kohustusliku tervisekindlustussüsteemi elujõulisuse ja järjepidevuse tagamise eesmärki, aidates sellega kaasa viimase sotsiaalse eesmärgi saavutamist⁹⁴.

89 Tuleb märkida, et Dóvera on väitnud kohtuistungil, et see ei ole võimalik, kuna kaks kohtuasja erinevad üksteisest kolmes küsimuses: esiteks, Slovakkia ravikindlustusturul tegutsevad asutused ei teeni kasumit; teiseks, nad on asutatud äriühingu vormis; kolmandaks, neil on õigus vahetult rääkida läbi ja sõlmida lepinguid raviteenuste osutajatega. Mis puudutab viimast elementi, siis selgitasin ma põhjust, miks seda ei saa arvesse võtta, juba käesoleva ettepaneku punktides 118 ja 119. Mis puudutab kindlustusasutuste poolt tulundusliku eesmärgi taotlemist, siis käesoleva ettepaneku punktides 92–107 on põhjendatud see, et see asjaolu ei ole üksuse liigitamisel ettevõtjaks põhjendatud. Lõpuks, mis puudutab asjaolu, et need asutused on asutatud äriühingute vormis, siis piirdun sellega, et viitan veel kord klassikalisele kohtupraktikale, mille kohaselt ei ole sellise üksuse õiguslik seisund, mille mittetulunduslik eesmärk on ilmselge, sellise kvalifikatsiooni andmisel asjakohane. Vt 22. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus EasyPay ja Finance Engineering (C-185/14, EU:C:2015:716, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

90 Üldkohus ei seadnud vaidlustatud kohtuotsuses kahtluse alla vaidlusaluse otsuse punktis 87 toodud järeldust, mille kohaselt oli seaduses ette nähtud kohustuslike hüvitiste ulatus väga lai, sest see hõlmas peaaegu kõiki Slovakkias tehtavaid meditsiinilisi toiminguid. Selles seoses märgin, et Slovaki Vabariik väidab oma apellatsioonkaebuses, et tervisekindlustusasutused hüvitavad kohustusliku ravikindlustuse alusel täies ulatuses 98,9% osutatud meditsiiniteenustest, nii et võimalus konkureerida seondub ainult ülejäänud 1,1% meditsiiniteenuste osutamisega.

91 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150).

92 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt (C-264/01, C-306/01, C-354/01 et C-355/01, EU:C:2004:150, punkt 7).

93 Vt vaidlusaluse otsuse lk 7 punkti 15. joonealune märkus.

94 Vt vaidlusaluse otsuse punkt 95.

129. Üldisemalt on Euroopa Kohtul minu arvates tulevases otsuses võimalus selgitada põhimõtet, mis mulle näib tulenevat kohtuotsusest AOK Bundesverband jt⁹⁵, mille kohaselt loetakse tegevust mittemajanduslikuks ja seepärast välistatakse see ELTL artikli 107 lõike 1 kohaldamisalast tingimusel, et uuritud riiklik sotsiaalkindlustusskeem näitab, et liikmesriigi seadusandja järgib kõnealuse riigi sotsiaalset eesmärki *järjepidevalt*⁹⁶.

130. Kõiki neid kaalutlusi arvesse võttes leian, et Üldkohus rikkus õigusnormi, ülehinnates Slovakkia kohustusliku tervisekindlustuse skeemis kokku lepitud konkurentsitaseme mõju ja järeldas seetõttu vaidlustatud kohtuotsuse punktis 70 ekslikult, et kuna nad tegelevad majandustegevusega, on SZP ja VŠZP hõlmatud ELTL artikli 107 lõikes 1 sätestatud mõistega „ettevõtja“.

3. Ettepanek apellatsioonkaebuse teise väite kohta kohtuasjas C-262/18 P ja apellatsioonkaebuse kolmanda väite kohta kohtuasjas C-271/18 P

131. Eeltoodut arvestades teen Euroopa Kohtule ettepaneku rahuldada apellatsioonkaebuse teine väide kohtuasjas C-262/18 P ning apellatsioonkaebuse kolmas väide kohtuasjas C-271/18 P.

D. Komisjoni kolmas väide kohtuasjas C-262/18 P ja Slovaki Vabariigi teine väide kohtuasjas C-271/18 P, et teatud tõendeid on moonutatud

1. Poolte argumentid

132. Komisjon ja Slovaki Vabariik, keda toetab Soome Vabariik, väidavad, et Üldkohus on moonutanud mitmel korral tõendeid. Eelkõige põhineb sellisel moonutamisel vaidlustatud kohtuotsuse punktis 67 sisalduv järeldus, mille kohaselt on olemas „tihe ja keeruline konkurents“, mis tuleneb võimalusest ligi meelitada kindlustatud isikuid ning mis puudutab teenuse kvaliteeti. Nimelt näitavad vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65 ja 66 Üldkohtu tuvastatud konkurentsiasjaolud seda, et piiratud konkurents eksisteeris üksnes tervisekindlustusteenuste teatavate marginaalsete kvaliteedi aspektide osas.

133. Slovaki Vabariik lisab, et Üldkohus on moonutanud tõendeid, kuna ta ei võtnud arvesse asjaolu, et ühte vaidlusaluse otsuse esemeks olevatest meetmetest rakendati ajal, mil kindlustusasutustel oli keelatud kasumit jaotada. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64 esitatud tõdemus, et Slovakkias on võimalik kavandada ja teenida „vabalt“ kasumit, kujutab endast samuti moonutamist.

134. Dôvera ja Union leiavad, et need väited on vastuvõetamatud, kuna komisjon ja Slovaki Vabariik ei osuta tõenditele, mida on moonutatud, vaid piirduvad sellega, et paluvad Euroopa Kohtul uuesti hinnata faktilisi asjaolusid. Üldkohtule esitatud tõendid kinnitavad igal juhul viimase järeldust, et tegemist on tiheda ja keerulise konkurentsiga.

135. Lisaks on argument, mille kohaselt oleks Üldkohus pidanud arvesse võtma asjaolu, et ühte vaidlusaluse otsuse esemeks olevatest meetmetest rakendati perioodil, mil kindlustusasutustel oli keelatud kasumit jaotada, vastuvõetamatu, kuna sellele tugineti esimest korda apellatsioonimenetluses; igal juhul on see ainetu ja põhjendamatu. Järeldus, mis puudutab võimalust kavandada ja teenida „vabalt“ kasumit, ei ole vastuolus kasumi kasutamist reguleerivate õigusnormide olemasoluga.

⁹⁵ 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus (C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150).

⁹⁶ Tegemist on järjepidevuse nõudega, millele ma viitasin käesoleva ettepaneku punktis 112.

2. Õiguslik hinnang

136. Kõigepealt leian, et on kohane selgitada Euroopa Kohtu praktikast tulenevaid teatud aluspõhimõtteid, mis puudutab tõendite moonutamist.

137. Kõigepealt tuletan meelde, et klassikalise kohtupraktika kohaselt seda, kas talle esitatud tõendusmaterjal on või ei ole piisav, hindab Üldkohus täiesti iseseisvalt lähtudes asjaoludest, mis ei allu apellatsioonimenetluse käigus Euroopa Kohtu kontrollile, välja arvatud juhul, kui tõendeid on moonutatud⁹⁷.

138. Moonutamine peab ilmselgelt nähtuma toimiku materjalidest, ilma et oleks vaja asjaolusid ja tõendeid uuesti hinnata⁹⁸. Moonutamise tõendamiseks ei piisa sellest, et pakutakse nimetatud tõendite tõlgendamist erinevalt Üldkohtu otsusest⁹⁹. Kaebaja peab tooma selgelt välja elemendid, mida Üldkohus on moonutanud või näitama ära vead analüüsis, mis tema arvates viitavad sellisele moonutamisele¹⁰⁰.

139. Käesolevas asjas, mis puudutab esiteks etteheidet, et on moonutatud tõendeid, mis on seotud sellega, et ajutiselt kehtis tervisekindlustusasutustele keeld jaotada kasumit, siis märgin kohe, et vastupidi sellele, mida väidab Dôvera oma vastuses, on Slovaki Vabariik juba juhtinud sellele asjaolule oma menetlusse astuja seisukohtade punktis 53, mistõttu ei ole tegemist argumendiga, mis esitati esimest korda alles apellatsioonistmes. Märgin siiski ka seda, et oma apellatsioonkaebuses piirdub Slovaki Vabariik üksnes märkusega, et kasumi jaotamise keeld tuleneb mitmest menetluskohast, kuid ei maini ühtegi asjaolu, mida Üldkohus oleks vaidlustanud kohtuotsuses ilmselgelt väärt esitanud. Minu arvates on selle etteheite eesmärk tegelikult kritiseerida asjaolu, et Üldkohus ei võtnud seda asjaolu hindamisel arvesse. See kujutab endast siiski tõendite hindamist, mis sellisena ei allu Euroopa Kohtu kontrollile apellatsioonimenetluses. Leian, et see etteheide tuleb järelikult tunnistada vastuvõetamatuks.

140. Teiseks, mis puudutab küsimust, kas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64 Üldkohtu poolt tehtud tõdemus, et Slovakkias on võimalik kavandada ja teenida „vabalt“ kasumit, kujutab endast moonutamist, märgin, et Slovaki Vabariik ei too esile ühtegi konkreetset elementi, mida Üldkohus oleks moonutanud, piirdudes üldise viitega „toimiku materjalidele“. Mulle näib, et tõendite moonutamise väite varjus heidab Slovaki Vabariik sisuliselt Üldkohtule ette faktiliste asjaolude hindamisel tehtud viga. Nimelt ei vaidle ta vastu sellele, et Üldkohus mõistis Slovaki seadusega kehtestatud piiranguid õigesti, vaid väidab, et vastupidi Üldkohtu järeldusele, ei puuduta kõnealused piirangud mitte ainult tervisekindlustusasutuste võimalust kasutada ja jaotada kasumit, vaid ka võimalust sama kasumit teenida. Seega tuleb käesolev etteheide minu arvates tunnistada vastuvõetamatuks.

141. Kolmandaks väidavad komisjon ja Slovaki Vabariik tõendite moonutamise seisnevat selles, et Üldkohus kinnitas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 67, et Slovakkia tervisekindlustussüsteemis on „tihe ja keeruline konkurents“. Sellega seoses leian, et see etteheide tähendab sisuliselt seda, et korraldatakse argumente, mis on esitatud komisjoni teise väite ja Slovaki Vabariigi kolmanda väite raames, mis käsitlevad Üldkohtu poolt õigusnormi rikkumist, mille osas ma juba tegin ettepaneku need käesoleva ettepaneku punktides 89–130 toodud põhjustel tagasi lükata.

97 11. septembri 2008. aasta kohtuotsus Saksamaa jt vs. Kronofrance (C-75/05 P ja C-80/05 P, EU:C:2008:482, punkt 78 ja seal viidatud kohtupraktika).

98 Vt 4. aprilli 2017. aasta kohtuotsus ombudsman vs. Staelen (C-337/15 P, EU:C:2017:256, punkt 83 ja seal viidatud kohtupraktika).

99 Vt 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus QuaMa Quality Management vs. EUIPO (C-139/17 P, ei avaldata, EU:C:2018:608, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

100 Vt 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus Hispaania vs. komisjon (C-588/17 P, ei avaldata, EU:C:2018:607, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

142. Kui Euroopa Kohus leiab komisjoni käesoleva väite ja Slovaki Vabariigi viimase etteheite kohta, et tegelikult peetakse silmas tõendite moonutamist, piisab, kui tõdeda, et Slovaki Vabariik ei osuta tõenditele, mida Üldkohus on vaidlustatud kohtuotsuses valesti esitanud. Mis puudutab aga komisjoni, siis kuigi on tõsi, et ta viitab ühele nendest elementidest, täpsemalt tabelile, mis illustreerib erinevate tervisekindlustusasutuste kindlustuskatete vahelisi erinevusi, siis on ka tõsi, et selles ei ole kuidagi välja toodud analüüsi vigu, mis võinuks viia Üldkohtu sellise tõendite moonutamiseni. Kõnealune komisjoni väide ja Slovaki Vabariigi etteheide tuleb seega minu arvates tunnistada vastuvõetamatuks.

3. Ettepanek apellatsioonkaebuse kolmanda väite kohta kohtuasjas C-262/18 P ja apellatsioonkaebuse teise väite kohta kohtuasjas C-271/18 P

143. Eespool esitatud kaalutlusi arvestades teen Euroopa Kohtule ettepaneku tunnistada kohtuasjas C-262/18 P esitatud apellatsioonkaebuse kolmas väide ning kohtuasjas C-271/18 P esitatud apellatsioonkaebuse teine väide tervikuna vastuvõetamatuks.

V. Vastuapellatsioonkaebused

A. Poolte argumendid

144. Oma vastuapellatsioonkaebustes esitab Dôvera üheainsa väite, nimelt et Üldkohus on teinud menetlusvea ja rikkunud oma põhjendamiskohustust, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58, et Dôvera ei vaielnud vastu järeldusele, et Slovakkia tervisekindlustusskeemi iseloomustavad „[esmatähtsad]¹⁰¹ sotsiaalsed, solidaarsus- ja reguleerimispõhimõtted“. Selle väite toetuseks juhib ta tähelepanu mitmele lõigule oma menetlusedokumentides, mis ta oli esitanud esimeses kohtuastmes ja milles ta sellise järelduse sõnaselgelt vastustas.

145. Siiski on see väide Dôvera sõnul vajalik üksnes ebatõenäolisel juhul, kui Euroopa Kohus jätab vaidlustatud kohtuotsuse nimetatud punkti sõnastuse kitsa tõlgenduse tunnustamisega tähelepanuta tõlkevea menetluskeeles, st ingliskeelses versioonis, mis määratleb selle süsteemi sotsiaalsed, solidaarsed ja regulatiivsed aspektid „esmatähtsatena“ (*predominant*), kuigi need on prantsuskeelses versioonis määratletud kui „olulised“.

146. Union toetab Dôvera nõudeid.

147. Komisjon vastab, et vastuapellatsioonkaebused on vastuvõetamatud, kuid – eeldusel, et Euroopa Kohus leiab, et need on vastuvõetavad – peab viimane nende põhjendatust hindama kohtuotsuse ingliskeelse versiooni põhjal. Slovaki Vabariik väidab, et selle kohtuotsuse ingliskeelses versioonis ei ole tehtud ühtegi tõlkeviga ning et igal juhul on vastuapellatsioonkaebused vastuvõetamatud.

B. Õiguslik hinnang

148. Arvestades kaalutlusi, mille ma esitasin käesoleva ettepaneku punktides 61–64, olen arvamusel, et vaidlustatud kohtuotsuse ingliskeelse versiooni punktis 58 on tehtud tõlkeviga. Kuna selle vea võib minu arvates parandada lihtsalt vaidlustatud kohtuotsuse tõlgendamise teel, leian, et Euroopa Kohus ei peaks vastuapellatsioonkaebusi läbi vaatama.

149. Kui aga Euroopa Kohus leiab, et selline analüüs tuleb läbi viia, näib mulle, et ta peab jõudma järeldusele, et need on vastuvõetamatud, kuna Dôveral puudub põhjendatud huvi.

¹⁰¹ See on vaidlustatud kohtuotsuse ingliskeelses versioonis kasutatud mõiste sõnasõnaline prantsuskeelne tõlge. Prantsuskeelses versioonis on kasutatud väljendit „olulised“.

150. Nimelt tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et põhjendatud huvi eelduseks on, et vastuapellatsioonkaebuse lõpptulemusena võib selle esitanud pool saada mingit kasu¹⁰².

151. Esimeses kohtuastmes rahuldab Üldkohus Dôvera hagi ja tühistas vaidlusaluse otsuse. Seetõttu ei näe ma, kuidas Dôvera võiks kasu saada sellest, et Euroopa Kohus rahuldab tema vastuapellatsioonkaebused ja tühistab vaidlustatud kohtuotsuse punkti 58 selles osas, milles Üldkohus leidis, et Dôvera ei ole vaidlustanud väidet, et Slovakkia tervisekindlustusskeemi iseloomustavad esmatähtsad sotsiaalsed, solidaarsus- ja reguleerimispõhimõtted. Isegi kui Euroopa Kohus rahuldab käesolevaid vastuapellatsioonkaebused, puudutab see muudatus vaidlustatud kohtuotsuse *põhjendusi* ning sellel ei ole mingit mõju selle *resolutsioonile*, milles Üldkohus tema hagi rahuldab, ning Dôvera ei saaks sellest mingit kasu.

C. Ettepanek kohtuasjades C-262/18 P ja C-271/18 P esitatud vastuapellatsioonkaebuste kohta

152. Esitatud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku jätta Dôvera apellatsioonkaebused kohtuasjades C-262/18 P ja C-271/18 P läbi vaatamata.

VI. Hagimenetlus Üldkohtus

153. Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse tühistamise korral teha asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab või suunata asja tagasi Üldkohtusse otsustamiseks.

154. Käesoleval juhul leian, et Euroopa Kohtul on võimalik Dôvera Üldkohtus esitatud väidete üle otsustada.

155. Mis puudutab teist väidet, siis teen ettepaneku see käesoleva ettepaneku punktide 89–130 alusel tagasi lükata.

156. Mis puudutab esimest väidet, nagu see on kokkuvõtlikult esitatud käesoleva ettepaneku punktis 7, siis teen ettepaneku see tervikuna tagasi lükata. Mis puudutab täpsemalt selle väite esimest etteheidet, siis tuleneb mõiste „ettevõtja“ funktsionaalsest käsitlest, nagu ma märkisin käesoleva ettepaneku punktis 109, et üksuse kvalifitseerimine sellisena on ikkagi seotud konkreetse tegevusega. Teisisõnu, üksust, mis teostab üheaegselt nii majandustegevust kui ka mittemajanduslikku tegevust, tuleb pidada ettevõtjaks üksnes seoses esimesena nimetatud tegevusega. Järelikult tuleb see etteheide tagasi lükata. Mis puudutab teist etteheidet, siis nagu nähtub käesoleva ettepaneku punktides 114 ja 115 viidatud väljakujunenud kohtupraktikast, sõltub tegevuse majanduslikuks liigitamine segasotsiaalkindlustusskeemides selle kaalutluse teostamisest, mis seisneb liikmesriigi skeemi erinevate majanduslike ja mittemajanduslike tegurite ning vastavalt nende tähtsuse ja eesmärgi analüüsimises. Sellest järeldub loogiliselt, et õiguslikult väär on argument, mille kohaselt on mis tahes majanduslik element piisav sellise kvalifikatsiooni andmiseks. Minu arvates tuleb ka teine etteheide tagasi lükata.

VII. Kohtukulud

157. Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 sätestab, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.

¹⁰² Vt eelkõige 21. detsembri 2011. aasta kohtuotsus *Iride vs. komisjon* (C-329/09 P, ei avaldata, EU:C:2011:859, punktid 48–51 ja seal viidatud kohtupraktika).

158. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mis on sama kodukorra artikli 184 lõike 1 kohaselt kohaldatav apellatsioonkaebustele, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud kohtukulud hüvitama, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon ja Slovaki Vabariik on seda nõudnud, tuleb Dôveralt välja mõista Üldkohtu menetluse ja käesoleva apellatsioonkaebusega seotud kohtukulud.

159. Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 1 kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Soome Vabariik, kes on menetlusse astuja, peab kandma ise oma kohtukulud, mis tal on tekkinud seoses käesoleva apellatsioonkaebusega.

160. Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 3 võib Euroopa Kohus otsustada, et menetlusse astuja, keda ei ole eelmistes lõigetes nimetatud, kannab ise oma kohtukulud. Unioni kohtukulud Üldkohtu ja käesoleva apellatsioonimenetluse raames tuleb jätta tema enda kanda.

VIII. Ettepanek

161. Esitatud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku teha järgmine otsus:

1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 5. veebruari 2018. aasta otsus Dôvera zdravotná poist'ovňa vs. komisjon (T-216/15, ei avaldata, EU:T:2018:64).
2. Jätta Dôvera zdravotná poist'ovňa a.s.-i hagi Euroopa Liidu Üldkohtus rahuldamata.
3. Jätta vastuapellatsioonkaebused rahuldamata.
4. Jätta Dôvera zdravotná poist'ovňa a.s.-i kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud Üldkohtu menetluses ja apellatsioonimenetluses. Lisaks sellele mõista temalt välja Slovaki Vabariigi kohtukulud käesolevas apellatsioonimenetluses.
5. Jätta Union zdravotná poist'ovňa a.s.-i kohtukulud Üldkohtu menetluses ja apellatsioonimenetluses tema enda kanda.
6. Jätta Soome Vabariigi käesoleva apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulud tema enda kanda.